KEMALETTİN TUĞCU

Sokak Köpeği

DAMLA YAYINEVİ

KEMALETTİN TUĞCU DİZİSİ-9

SOKAK KÖPEĞİ

Bu kitap, Millî Eğitim Bakanlığı'nca, 2 Şubat 1976 tarih ve 1871 sayılı Tebliğler Dergisi'nde, ilkokul ikinci devre ile orta dereceli okul öğrencilerine, tavsiye edilmiştir.

KEMALETTİN
TUĞCU

SOKAK KÖPEĞİ

KEMALETTİN TUĞCU

9

Damla Yayınevi Nu.: 18

Kemalettin Tuğcu Klasikleri Nu.: 9

©
Copyright
Yayın Hakkı
Damla Yayınevi

Kapak-İç Resim
İlhan Bilge

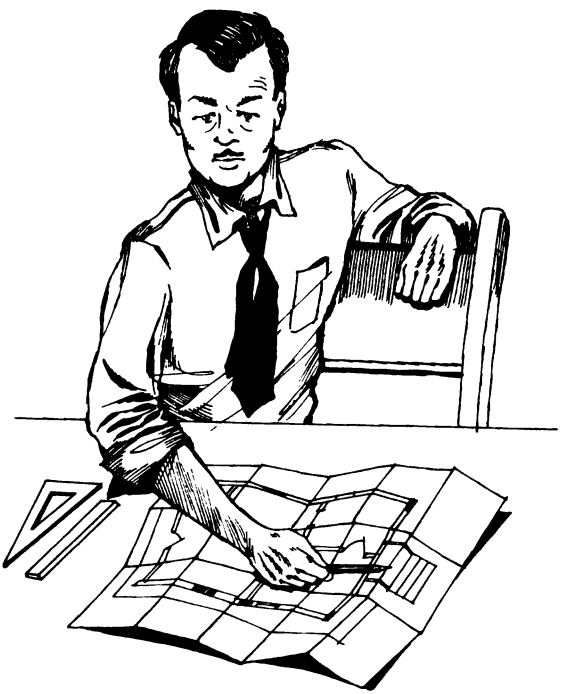
Dizgi-Mizanpaj
Damla Yayınevi

Baskı-Cilt
Express Matbaası - İSTANBUL

ISBN 975-381-003-2

DAMLA YAYINEVİ®
Prof. K. İsmail Gürkan Cad. No: 6 Cağaloğlu-İST.
Tel: 0.212. 514 28 28 - 0.212. 511 09 55
Fax: 0.212. 528 24 01
Internet: www.damlayayinevi.com.tr
E-mail: damla@damlayayinevi.com.tr

SOKAK KÖPEĞİ

Bizim de bir evimiz olacak. Ama hepsi bizim, öyle iğreti filan değil. Bunu kim istemez!

Babam bütün yaşantısı boyunca bu evin rüyasını görmüş, uykularında bile bunu sayıklamış.

Eskileri ilk hatırladığı yıllardı, onun boş vakitlerinde, önüne bir kâğıt çekerek bir ev plânı yaptığını bilirdim Çizer, bozar, düzeltir, bahçe içinde bir evin plânını yapıp beğeninceye kadar uğraşır, sonra yakınlarına da gösterirdi.

Zavallı annem, ölmeden önce babamın bu tutarağına hiç ses çıkartmaz, kendisine her yeni ev plânı gösterirdiği zaman:

— İnşallah bey, derdi. Günün günü, günün saati var. Kötü bir şey istemiyorsun. Bakarsın, bir taraftan bir şey çıkıverir.

Babam o zaman içini çeker:

— Leyleğin ömrü laklakla geçer, derdi. Ne konacağım miras var, ne de benim gibi talihsize bir piyango çıkar.

Sonra plânını bir köşeye atar, günlerce eline almaz, aradan bir süre geçer, yine bakar, onu, en çok beğendiği plânın üstüne eğilip dalgın düşündüğünü görürdük.

Kira evlerinde yaşardık. Komşular da babamın bu tutarağına güler, yahut da acırlardı. Onun plân çizmesine annem tutarak derdi. Adamcağız bir defa daldı mı rahatsız etmez, gürültü etmez, yemek ateşten indirilir, soğur, yeniden ısıtılır, sofra kurulu beklerdi.

Bazen de babam gece yarısına kadar çalışır, düşünür, hesaplar yapar, ertesi gün hemen işe başlıyacakmış gibi davranırdı.

Annem bu evin yapılmasını göremeden ölüp gitti. Baba oğul yalnız kaldık. Plânlar da bir köşeye atıldı.

Babam artık evin hem kadını, hem de erkeği idi. Gözleri dolu dolu, erkenden kalkar, çayı hazırlar, becerebildiği kadar yemek işini düşünür, alır getirir, daha kötüsü bulaşık yıkar, ortalığı toplar, taşları silerdi.

Ben odama çekilip yattığım zaman da onun mutfakta kapları tıkırdattığını duyardım. Artık o:

— Nebile, gelip yatsana, gece yarısı oldu, diye seslenmiyordu.

Annem Nebile öyle bir uykuya dalıp gitmişti ki, artık onu kimse uyandıramaz. O bizimle değildi şimdi. Bir ya-

bancı gibi bizi bırakıp gitmişti.

Baba oğul bir zaman birbirimize düştük. Dayım Kenan Bey babamı uyardı.

— Enişte, bu evden artık, ölenle ölünmez. Evi değiştirirseniz belki başka türlü olur, dedi. Yüksel de üzülüyor, sen de.

Babam:

— Nereye gitsek acımızı da beraber götürecek değil miyiz? derdi. Hem ben Nebile'yi unutmak istemem. Buradan kendi isteğimle çıkarsam ondan kaçmış gibi oluyorum.

Ama günün birinde, ev sahibi bizi sıkıştırdı. Evi yıkıp daha büyük bir bina, bir apartman yapacakmış. İster istemez oradan ayrıldık. Daha uzakta bir kira evi bulduk.

Babam sönmüş, göçmüş bir insandı artık. Dairesinde bir zaman en çalışkan memur olduğu hâlde şimdi dalgın ve beceriksiz olmuştu. Bu yüzden de maaşı artmadığı gibi istenmemeye de başlanmıştı. Bir akşam eline gelen Kenan dayımla yemek yedik. Bütün çektiklerini anlattığı sırada:

— Yuvam yıkıldı Kenan, dedi. Avâre oldum. Şaşkına döndüm. Elim işe varmıyor. Zaten yaşama gücüm kalmadı. Bu acılar yetmiyormuş gibi azarlanıyorum.

Kenan dayım:

— Ölen benim yabancım değil, kız kardeşimdi, dedi. Benim de içim yanıyor. Ama yaşamak lâzım. Bir erkek evlâdın var. Onu da düşün. Kendini topla. Karanlık bir adam olup çıktın. Unutmak, unutturmak lâzım. Kim kalmış ki bu dünyada...

Dayım annemden kalan bazı eşyayı da alıp götürdü. Dolapta unutulmuş bir terlik, çivide asılı bir hırka, mutfakta raflara işlenmiş bir örtü gibi ne varsa alıp gitti.

Biz bu kutsal eşyayı göremez olduk. Dayım evde anne-

mi hatırlatacak ne varsa alıp gitmişti. Sözde misafir odamız olan bir yerde, biricik resmi kaldı. Annemin resmi. Dayım ona da el uzatınca babam direndi:

— Kenan, insan acıdan kaçtığı kadar o acı taze kalır. Ben Nebile'yi unutmak istemiyorum.

Unutmadı babam Nebile'sini. Evlendi, bir başka kadın aldı. Ama unutmadı işte.

Kocası ölmüş, bir kız evlâtla yalnız kalmış olan Nesrin Hanımla evlenme işi konuşulurken:

— Hanım, dedi. Bir ev kadınsız, bir kadın kocasız olmaz. Sana hiçbir zaman kocanı unut demiyeceğim. Ben de karımı unutamam. Ama hayat bizi bir arada yaşamaya zorluyor. Bu koşullar altında evlenmek istersen buyur.

Nesrin Hanım razı oldu. Sessiz, sedasız evlendiler. Ben bu yeni anneyi çok fazla yadırgamadım. Nasıl olsa Nebile annemin yerini alamazdı. Dayım da bana:

— Yüksel, demişti. Babanı bu kederden kurtarmak lâzım. Varsın evlensin. Hiç olmazsa ev işinden kurtulur. Sana da daha iyi bakılır.

Doğrusu Nesrin Hanım akıllı ve insaflı bir kadındı. Babamın yanında beni öpmüş:

— Ben annenin yerini tutamam Yüksel, demişti. Bana üvey anne gözüyle bakma. Kaderimiz dördümüzü bir araya getirdi. Birbirimizin duygularına saygı göstereceğiz. İnsan olarak birbirimizin yaşantısını da kolaylaştıracağız.

Bundan pek bir şey anlamadım ama, ne sözde misafir odamızdan annemin resmi kalktı, ne de ben üvey anne azarı işittim.

Hattâ babam bazen kendisini unutur, yatak odasından:

— Nebile, daha yatmıyacak mısın? diye seslenirdi.

Nesrin Hanım zavallı babamın bu dalgınlığına aldırmaz:

— Geliyorum Ahmet Bey, derdi.

Sofrada, akşamları otururken bile babam bazen ağzından, ölen annemin adını kaçırır, Nesrin Hanım kendisini Nebile imiş gibi cevap verirdi. Ama o hiç bir zaman babama "İhsan Bey" diye seslenmemiştir.

Ben üvey anneme Nesrin Hanım derdim. Ama üvey ablam, Nesrin Hanımın İhsan Beyden olan kızı Belma babama hiç bir zaman "Ahmet Bey" demedi. Beybaba, diye seslenirdi. Peki Beybaba, olur Beybaba, haklısınız Beybaba.

Eh, zaman geçtikçe acılar külleniyor, insanın içinde bir yere tıkışıp kalıyordu.

Babam gördüğü içtenlik ve anlayış karşısında yavaş yavaş değişti. Bir bayram günü arefesinde Nesrin Hanıma:

— Hanım, demişti. Ben Yüksel'i alıp mezarlığa kadar gideyim. Çok geç kalmayız.

Nesrin Hanım:

— O da ne demek oluyor Ahmet Bey! dedi. Ben niye gitmiyorum. Eğer içimin rahat etmesini istiyorsanız ben de geleyim, Belma da gelsin.

Dediğini de yaptı. Belma biraz havalı bir kızdı. Böyle şeylere aldırdığı yoktu. Ama dişini sıktı, babamın, annemin mezarının başında okumasını seyretti. Nesrin Hanım da bir fatiha okuyup ellerini yüzüne sürdü. Sonra mezarın toprağını okşar gibi elleriyle düzeltti. İçini çekti:

— Bir gün geleceğimiz yer burası, dedi.

Gözleri yaş içinde kalmıştı. Dudakları titriyordu:

— Rahat rahat uyu Nebile Hanım kardeşim, diyordu.

Seni unutmayan kocan, biricik oğlun için gözün arkanda kalmasın. Uyu kardeşim, mışıl mışıl uyu.

Babamın biraz ilerde olmasından faydalanan Belma, annesinin omuzuna elini koyarak:

Bir gün bizim de geleceğimiz yer burası!

— Sen çıldırdın mı anne? dedi. Kiminle konuşuyorsun? Hiç ölen kadıncağız senin sesini duyar mı?

Nesrin Hanım:

— Nereden biliyorsun? dedi. Belki bu mübarek günde ruhu şu selvilerden birinin üzerinde bir kuş gibi çırpınarak bize bakıyor.

Belma:

— Selvide kozalaktan başka bir şey yok anne, dedi. Bayram günü ölülerle konuşmaya çalışıp sinirlerini büsbütün bozma. Az mı çektin sarhoş babamdan.

— Sus Belma, sus. Ahmet Bey duyacak.

— Kimin ne sakladığı var ki anne!

Babam uzaktan seslendi:

— Nesrin Hanım, Belma babasının mezarına da gitmek istiyorsa hemen gidelim. Adamcağız mahzun olmasın.

Yavaş yavaş yaklaşan babama, Belma:

— Kuzum Beybaba, dedi. Bayram günü herkes gülüp söylerken biz mezarlık mezarlık dolaşacak mıyız? Haydi buraya geldik neyse. Ama tâ Edirnekapı'ya kadar gidip İhsan Beyin mezarını mı arayacağız? Hem oraya giderken bir şişe rakı götürmeli.

Babam şaşırmıştı:

— Rakı mı? dedi.

— Evet, rakı. Onu dünyada rakıdan başka hiç bir şey mutlu etmemişti. Varsa yoksa rakı. Her akşam içer, sofra başında sızar, gece yarısına doğru içi bağrı kavrularak uyanır, su içer, bazen de soyunmayı akıl etmeden devrilip yatardı.

Babam:

— Kızım, dedi. Ölenleri hayırla anmak, kötülüklerini unutmak lâzım.

Nesrin Hanım konuşmayı kapatmak için:

— Zaten İhsan Beyin mezarının yerini bilmiyoruz, dedi. Ben burada onun ruhuna da okudum.

Belma tamamladı:

— Ben de okudum Ahmet baba.

— Sen dua etmesini bilir misin?

— Ben başka türlü okurum.

Nesrin Hanım:

— Belma rica ederim sus, dedi.

Belma, susmadan önce:

— Bir gün istediğim kadar konuşamadığım, içimi boşaltamadığım için çatlarsam hiç şaşma anne, dedi. Her zaman sus, her şeye peki.

Babam:

— Belma yavrum dedi. Sıkılma içinde ne varsa bana anlat. Ben dinlerim seni.

— Sen babaların en iyisisin Ahmet beybaba. Ben bir defacık bile öz babamın beni anladığını, beni öptüğünü, tatlı bir söz söylediğini duymadım. Kuyruk acım var, kuyruk acım.

Belma hırsından ağlıyordu. Babam onun omuzlarına kolunu koyarak yürümeye başladı. Ben de Nesrin Hanımın koluna girdim.

–2–

Sırası gelmişken anlatayım. Baba oğul yalnız kaldığımız zaman babam, eğer hava güzelse:

— Yüksel, derdi. Şu arsaya kadar bir gidip bakalım mı? Ne dersin? Olur da birisi bir gecekondu kuruverir. O zaman uğraş işin yoksa.

Giderken bir çantanın içine iki tane kuru çuval parçası, o olmazsa eski gazetelerden koyardık.

Babamın anlattığına göre, arsada vaktiyle kocaman bir ev varmış. Bahçesiyle, havuzuyla, ağaçlarıyla üç katlı, yağlı boyalı bir ev. Babam o tarihte daha liseye gidiyormuş. Bir gün mahallede bir yangın çıkmış. Dedem, büyükannem, bir hizmetçi ile babam, üstlerindeki üstlerinde, başlarında, bir çöp bile kurtaramadan canlarını dışarıya zor atmışlar. O zamandan sonra da kiracılık başlamış.

Babam ayda bir iki defa olsun arsamıza gitmeden yapamıyordu.

Ne de olsa ailenin eski ocağı. Babam ayda bir, iki defa olsun oraya gitmeden yapamıyordu. Her gidişinde de üzülürdü.

Yangın bütün mahalleyi silip süpürdüğü için önce çevrede hiç ev kalmamış, çapulcular, demir gibi, tuğla gibi ne

varsa söküp götürmüşler. Sonradan yapılan bir iki apartmanın çöplüğü olmuş bizim arsamız. Hattâ bu arsaya güvenerek tavuk yetiştirenler, kuzu besleyenler olmuş.

Arsanın ön tarafında boydan boya duvar kalmıştı. Duvarın arasında eskiden bir demir kapı varmış, ama açık gözler bir gün onu da söküp götürmüşler.

Kime taş lâzım olsa gelip bizim arsadan almışlar. Hattâ evlerini yaptırırken oraya kireç kuyusu kazmışlar.

Bir pazar günü oraya gittiğimiz zaman tavuk besleyen bir adam önce penceresini açarak bize çıkıştı. Sonra da öfkeden yüzü morararak yanımıza kadar geldi.

— Burada ne arıyorsun be adam? dedi. Gecekondu yapmayı aklından geçeriyorsan, hava alırsın.

Babam hiç kızmadan:

— Hayır, dedi. Gecekondu yaptırmaya niyetim yok. Ama Allah izin verirse iki katlı bir ev kuracağım.

— Kimin malına konmak istediğini biliyor musun?

Adam neredeyse babamın boğazına sarılacak. Ama babam da insanları çok iyi tanıyordu. Yine kızmadı:

— Burası benim arsamdır, dedi. Her yıl vergisini veriyorum. Nur içinde yatsın, babamdan kaldı bana. Burada üç katlı, yağlı boyalı Abbas Efendi'nin köşkü vardı. Ben de onun oğluyum. Kimsenin malında gözüm yok, ama kendi malımı da kimseye kaptırmam. Güle güle otursunlar, sonradan sağda solda apartmanlar yapılmış. Ne var ki, çöplüğe çevirmişler benim arsamı.

Adam şaşalayıp kalmıştı. Sonradan:

— Ne malûm sizin olduğu? dedi.

Babam da:

— Benim olduğunu tapu bilir, dedi.

Son gidişimizde babam vergi makbuzlarıyla arsanın ça-

pını ve tapusunu da yanına almıştı, ama komşunun penceresi sımsıkı kapalıydı.

Onun yerine, delik deşik edilmiş duvarların arasından bir yavru köpek havlayarak çıktı. Bize kuyruk sallayıp kulak kısarak yanımıza geldi. Biz köpeği okşarken, yoldan geçen ihtiyar bir adam duvarın üstünden bize bakıyordu. Babam:

— Merhaba Tahir Ağa, diye aşinalık etti.

Adam yanımıza geldi. Duvarın üzerine koyduğumuz gazetelere oturduk. İhtiyar adam:

— Gözüm iyi seçmiyor bey, dedi. Sen beni nereden tanıyorsun?

— Ben Abbas Efendinin oğluyum.

— Bak sen, nerelerdensiniz Bey! Bakayım sizin adınız şeydi, Ali mi, yoksa Ahmet mi?

— Ahmet, Ahmet. Sen de mahallede bekçi idin.

Adam içini çekerek:

— Tamam, dedi. Abbas Efendinin az bahşişini almadım. O yangın âfeti mahalleyi silip süpürdü. Herkes bir yana dağıldı. Nerede o eski adamlar. Eee, bu delikanlı kim?

— Benim oğlum, Yüksel.

— Adıyla çok yaşasın.

Şuradan buradan konuştuktan sonra Tahir Ağa:

— Bey, dedi. Şu köpeği gördün mü? Bayağı sokak köpeği işte. Bu baharda bunlar dört kardeştiler. Anaları burada, duvarların arasında yavrulamıştı. Komşular rahatsız olmuşlar, belediyeye haber vermişler. Bir gün bir memur geldi, zehir attı bunlara. Komşular yine belediyeye baş vurmuşlar, ama buncağız biraz akıllı bir hayvan. Öyle önüne atılan zehirli şeyleri yemiyor. Kokusundan mı anlar, gelen memurların kıyafetinden mi bilmem. Kuyruğunu bacağının arasına sıkıştırdı mı Allah'ını seven tutmasın.

Gelirken Karabaş'a bir de simit alıyordum.

Tahir Ağa köpeğin başını okşayarak gülüyordu:

— Ben buradan geçtikçe yemek artıkları, ekmek parçaları getiririm, atarım önüne. Beni tanır, hiç çekinmeden yer.

Daha sonra ne zaman gittiysek o köpeği orada görürdük. Ben ona taşlardan bir kulübe yaptım. Üstünü de tenekelerle kapattım.

Gelirken de bir simit alıyordum. Bir parça koparıp önüne attığım zaman hemen alıp yemiyor, yüzüme bakıyor:

— Beni kandırmıyorsun değil mi? Kötü bir niyetin yok değil mi?

Der gibi başını sağa, sola eğerek, kuyruğunu hafiften sallıyarak düşünüyor, yeniden yüzüme bakıyordu.

O zaman simitten bir parça daha kopartarak kendim çiğniyordum. Hayvanın bunu anlayacak kadar aklı var mı, kafası çalışıyor mu bilmem ama, belki çok aç olduğu halde simidi kokluyor, dilini sürüyor, sonra ancak bir parçasını koparıp tadını çıkara çıkara çiğniyor, istemiyerek yutuyor, biraz sonra da anasının ve kardeşlerinin başına gelen uğramıyacağını anlamış olacak ki, artık korkuyu bir yana atarak bütün simidi yiyordu.

Babam kimbilir eskilere, çocukluğuna, belki yangına dair anılarını yaşarken buna da dikkat ediyor:

— Yüksel, bu hayvan çok akıllı, diyordu. Zaten bütün hayvanlar az çok akıllıdır. Hiç olmazsa kendilerine nereden bir kötülük geleceğini bilirler. En az akıllı sandığımız koyunlar bile yedikleri otun zehirli olup olmadığını bilirler. Artık tadından mı, kokusundan mı, orasını bilemem.

Kendisinden söz edildiğini anlamış gibi köpek bizi dinliyor, bir babamın, bir benim ağzıma bakıyordu.

Babam:

— İşte böyle, dedi. Sonra bu hayvanlar kendi kendilerini bazı hastalıklardan kurtarmasını da bilirler. Örneğin bir kedi karnı ağrıdığı veya çok et yiyip de midesi bozulduğu zaman bakarsın bir ot, bir çimen parçası bulup kemirir.

— Tabiat onlara böyle bir korunma bilgisi vermiş olmalı baba, dedim.

— Evet, dedi babam. Ağaçlarda bile böyle bir korunma davranışı var. Güllere dikkat et, onların dikenleri vardır. Hayvanlar yiyip de köklerini kurutmasın diye dikenlerle silâhlanmışlardır. Her yaratıkta kendi soyunu üretme ve koruma için bir bilgiye rastlarız. Bazı yabanî hayvanlar çocuklarını korumak için kendilerine düşman olan hayvanlarla yuvalarının uzağında dövüşürler. Bu yuvanın ve çocuklarının yerini belli etmek istemezler. Civcivleri kapmak için bir karga veya bir atmaca göründüğü zaman tavuk garip bir ses çıkartarak çocuklarına alarm işaret verir. Yavrucuklar otların arasına siner, yere yapışırlar.

– 3 –

Annem Nebile Hanım her zaman:

— Ahmet Bey, derdi. Öyle de yok, böyle de. Müsade et de dayımdan biraz para isteyeyim, evimizi yaptırırız, derdi.

Babam daima karşı çıkardı. Bu annemin dayısı zengin bir tüccarmış. Babam annemi istediğinde dayısı karşı çıkmış. O yüzden araları iyi değildi. Annem evlendikten sonra babam onu dayısı ile hiç görüştürmemiş.

Paramız yoktu ama babam pazar günleri yine plân çizmeye başladı. Nesrin Hanıma:

— Sen çocukları al, bir gezmeye gidiniz. Başka vaktimiz

olmuyor, ben evde kalırım, diyordu.

Belma epeyce dikbaşlı bir kızdı. Annesiyle sık sık dalaşır, kapalı kapılar arkasında çekişirlerdi. Onun çoğu zaman ağladığını gören babam:

— Hanım, ne istiyor şu kızcağız, üzülmesin, istediğini yapıverelim, diyordu.

Belma da babamdan yüz bulduğu için şımarıyordu. Ona babasından az da olsa bir maaş bağlanmıştı. Lisede okuyordu. Nesrin Hanım bu parayı masraflara katmak istediği zaman babam:

— Olmaz hanım, derdi. Bu ona verilmiş bir hak. Varsın biriksin. Yarın öbürgün evlenecek. Çeyiz parası olur.

Ama Belma dik başlıydı:

— Baba, sen de neler düşünüyorsun? Öyle çeyize filân boş ver. Beni alacak adam çeyizim için alacaksa yerinde kalsın. Ben giyinip kuşanmadıktan sonra ne yapayım bankadaki parayı!

Babam onun hiç üstüne varmazdı. Nesrin Hanım özür dilemeye kalksa:

— Hanım, diyordu. Bunlar yeni kuşak. Bizim kafalarımızla onlarınki bir değil. Anlayışlı olalım.

Babam anlayışlı bir adamdı. Belma da bu yüzden annesinden çok babama sokulur, istediklerini ona anlatırdı.

Gösterişli ve güzel bir kız olan Belma, Lisenin son sınıfındaydı. Nesrin Hanımdan olduğu gibi Belma'dan da, benim şikâyetim yoktu. Fazla olarak ev küçük ve odalar; az olduğundan iki odadan birinde babamla Nesrin Hanım, birinde de biz yatıyorduk. Ortada bir masa vardı. Belma savruk bir kızdı. Bütün eşyasını döküp saçar, sabahları aranır dururdu. Ama kafası iyi çalışıyordu. Ne de olsa son sınıfa gelmişti. Bana derslerde yardım ediyordu. Buna karşılık

Babam, kahvaltıda gazetede haberleri okurken bağırmıştı!

ben de onun notlarını temize çekerdim. Benim de yazım çok güzel ve okunaklıydı.

Gelelim şu ev durumuna:

Bir sabah gazeteyi alan babam öyle pek şahâne olmayan kahvaltıda haberleri okurken bağırmıştı.

Aşağıya koştuğumuz zaman Nesrin Hanımın onun yüzüne su serperek:

— Ahmet Bey, kendine gel, diyordu.

Üstü başı ıslanmış olan babam:

— Görmüyor musun ne yazıyor. Meşhur lastik tüccarı Himmet Bey vefat etmiş. Avukatı bir yeğeninden başka mirasçısı olmadığını ve yiğeninin bulunamadığını açıklamış.

— İyi de bundan sana ne?

— Sana ne olur mu! Bu adam Nebile'nin dayısı. Yani senin anlıyacağın bize büyük bir miras çıkmış.

— İyi de emin misin? Gazetedeki adamla bu Nebile Hanımın dayısı aynı adam mı?

— Doğru dedi. Nerde bende o talih.

Ama yine de yüzü kıpkırmızıydı ve olduğu yerde terliyordu. Belma ıslak gazeteyi kaptı. Sonra:

— Nerde şu haber diye bağırdı.

Nesrin Hanım:

— Azıcık saygılı ol kızım, bak babanız şok geçirdi, dedi.

Belma:

— Sen şoka moka boş versene, diye bağırdı.

Nesrin Hanım epeyce üzülmüştü. Fakat babam sigarasını yakarken:

— Belma koş yukardan çantamı getir içinde Nebile Hanımın veraset ilâmı olacak.

Belma fırladı gitti. Fakat geriye dönerken gazeteyi okuduğu için iki basamağı atladı ve bir çığlık kopartarak aşağıya uçtu. Nesrin Hanımla babam ve ben de koştuk. O bir eliyle dizini ovuyor, bir taraftan da gazeteyi okuyordu.

— Bir kere başka mirasçı da olabilir.

Dizi sıyrılmış kanıyordu, babam:

— Belma dizine bak kızım, dedi. Ben vazgeçtim mirastan.

Nesrin Hanım gazeteyi araştırırken o canının acımaya başladığını duymuştu. Hafifçe topallarken:

— Ahmet baba, dedi. Beş lira verdimdi bu çoraba. Anlıyorsun ya, senin yüzünden yırtıldı.

Babam:

— İstediğin çorap olsun kızım, dedi.

Belma onun üstüne atıldı. Boynuna sarıldı, iki yanağını ayrı ayrı öptü:

— Sen babaların kralısın, dedi. Çorap için değil, beni anladığın için bayılıyorum sana. İnşallah gazeteye yanlış yazmamışlardır.

Babam işe nasıl gitti, bütün gün ne yaptı bilmem. Ama ben de zaman zaman o kadar para ile neler yapılacağını düşünmekten kendimi alamadım. Belma'ya gelince o uçuyordu sanki. Nesrin Hanıma bir durgunluk gelmişti.

Okullar tatil olmasa ve eğer derse kalkmış olsak muhakkak ben saçmalar not alamazdım.

Nihayet akşam oldu, babam annemin kağıtlarını hazırlamıştı.

Sabah oldu. Nihayet babam annemin dayısının avukatına müracat etti. Bir iki ay sonunda da yüz bin liralık bir banka havalesini eline aldı.

Şimdi ne yapacaktı?

Tabiî babamın ilk işi yine plânları üzerine eğilmek oldu: Bu arada Nesrin Hanım da parayı çarçur etmektense bir ev sahibi olmanın yerinde olacağını ileri sürdü. Babam:

— Nebile de çok isterdi ev sahibi olmasını, dedi. Para durduğu yerde erir, ama eve bir şey olmaz.

Nesrin Hanım:

— Nasıl isterseniz öyle yaparsınız, dedi. Tabiî kira evlerinde sürünmekten kurtulmak lâzım. Ama hazır bir ev mi almalı, yoksa yaptırmalı mı?

Belma:

— Bana kalsa Şişli'ye yakın bir yerde bir apartman katı almanızı isterdim, dedi. Ama Ahmet baba senelerce heves etmiş. Eğer bir arsa bulursa istediği gibisini yaptırır. Ben nasıl olsa üvey evlât, sesimi çıkarmaya hakkım yok.

Babam hemen:

— Annen üvey oğlunu ayırdı mı ki, sen kendini üvey sayıyorsun, dedi.

Belma:

— Ben senden gördüğüm yakınlığı kendi özbeöz babamdan görmedim, dedi.

O zamana kadar babam yangın yerindeki arsadan hiç bahsetmemişti. Bunun için de biraz sıkılarak:

— Nebileciğim, ay şey, Nesrinciğim, dedi.

Belma katılasıya gülüyordu. Babam kıpkırmızı olmuştu. Ama sözüne devam etti:

— Bizim bir arsamız var. Pek öyle Şişli'nin göbeğinde değil ama yine temiz bir mahallede. Hem de hayli büyük bir arsa. Evlenmeden önce gidip dolaşırdım. İki yıldır semtine uğramadım. Bu para ile oraya bir ev yaptırabiliriz.

Annen üvey oğlunu ayırdı mı ki, sen kendini üvey sayıyorsun?

— Buna çok sevindim, dedi Nesrin Hanım. Hemen bir mimarla görüşürseniz kışa kadar epeyce birşey yapılır.

Babam mimar arkadaşlarından biriyle konuştu. Bir kaç gün sonra da temel atılmasına karar verildi. Tabiî babamın yıllardan beri özlediği ve tasarladığı gibi bir ev yaptıracaktı.

Belma bu temel atma işine gülmeye başladı:

— Ben de bir şey olacak sanıyordum, dedi. Yangın yerine bir çukur kazmışlar, çukura bir kürek harç atıyorlar, üstüne de bir taş. Haydi Bismillahirrahmanirrahim...

Nesrin Hanım:

— Kızım bu sözlerini Ahmet baban duyarsa çok kırılır, dedi. Bak zavallı nasıl telâş içinde.

Belma:

— İyi ama, dedi. Buraya bir ev yapılacak. Zavallı koyunun günahı nedir de kafasını kestiniz?

Üvey annem:

— Böyle işlerde kan akıtmak iyidir, dedi. Şurada beş altı komşu ev var. Koyunun etleri onlara dağıtılacak. Bir kısmını da işçiler yiyecek. Böyle yapılırsa göz kalmaz, insan nazara uğramaz.

— Maşallah sen çok şey biliyorsun, anne.

Kurban kesildi, etler dağıtıldı, evvelce getirilen bir tencerede işçiler kavurma yapmak için ateş yaktılar.

Böylece evimizin temeli atılmış oldu. İşçiler durmadan çalışırken, birisi kavurmayı karıştırdı. Biz gölgede oturacak yer arayıp seyrederken, ortaya bir de köpek çıktı. Durmadan kuyruğunu sallayıp kulaklarını kısarak, güler gibi sırıtarak bize yaklaştı. Beli o kadar oynaktı ki, durmadan iki tarafa sallanıyordu. Sonunda yorularak bir tarafa oturdu, yüzüme güler gibi bakmaya başladı.

Bu bizim iki yıl önce arsada gördüğümüz köpekti. Bizi de hemen tanımıştı. Ama büyümüş adamakıllı bir köpek olmuştu. Hem de çok sevimli ve gözlerinin içi gülen bir köpek.

Babam onun önüne kavurma kemiklerinden bir iki parça attı.

— Al Karabaş, dedi.

Ben sordum:

— Baba, nereden koydun bu adı?

Babam gülümsedi:

— Sokak köpeklerinden, hele başları kara oldu mu karabaş adını verirler, dedi. Biz görmeyeli ne kadar büyümüş.

Köpek, kendisinden söz edildiğini anlamış gibi ağzınıza bakıyordu. Arsada yangında kavrulmuş, sonradan bir kaç dalı yeşerip büyümüş olan bir incir ağacının altında oturuyorduk. Orası biraz gölgeydi. Babam:

— Adamcıl bir hayvan bu, dedi. Bu arsada doğmuş, kendisine burasını vatan bilmiş. İnşallah evimiz tamam olunca ona da barınacak bir yer yaptırırız. Nebile de köpekleri, sonra bütün hayvanları çok severdi.

Belma:

— Baba, sen de Nebile'ni hiç aklından çıkarmıyorsun, dedi. Ne konuşulsa hemen Nebile şöyle yapardı, Nebile böyle yapardı. Biz bu evde de dört kişi değil, beş kişi oturacağız...

Nesrin Hanım:

— Belma, patavatsızlık etme, dedi. Ahmet baban bunca senelik eşini nasıl unutur. Kolay mı sanıyorsun?

Babam içini çekerek:

— Nesrin, bırak kızımız konuşsun, dedi. Ben sizlerden anlayış gördüğüm için her şeyi açık konuşuyorum. Belki

doğru değil ama.

Belma:

— Ahmet baba, dedi. Acıları da sevinçleri de paylaşacak değil miyiz? Ben senin Nebile anneyi unutmadığına bayılıyorum. Sen çok duygulu, çok nazik bir insansın.

Babam:

— Ben görmedim, tanımadım ama İhsan Beyi de unutmuyorum, dedi. Onun biricik kızı sensin. Annenin de eşiydi.

Belma:

— Sen benim İhsan babamı boş ver, dedi. Ne hesabını bilirdi, ne de ne yaptığını. Her akşam içerdi.

— Ölenleri hayırla anmak gerekir kızım. Bak iki yuva yıkılmış. Bu iki yuvanın birinde kalan bir ana ile kız, ötekinde kalan baba ile oğul birleşip yeni bir yuva kurmuşlar. Annen melek huylu bir kadın. Sen de inci gibi bir kızsın. İnşallah bu yeni evimizde dirlik içinde yaşarız.

– 4 –

Babam evin yapımını bir mimara vermişti. Mimar da işi ustaya bırakmıştı. İki katlı, bir de yukarıda çekme katı bulunan ev betonarme olacaktı. Mimar yüz ellibin lira istiyordu. Babam herhalde emeklilikten alacağı ikramiyeyi üste katmayı düşünüyor, ama bu ikramiyenin hemen verilmeyeceği için sıkılıyordu.

Bir akşam epeyce telâşlı geldi. Yemekte:

— Nesrin Hanım, dedi. Biliyorsun ki elimizde yüz bin lira vardı. On parasına dokunmadık. Ama geriye elli bin kalıyor.

— Evet, dedi Nesrin Hanım. Mimar biraz bekleyebilir mi?

Ölenleri hayırla anmak gerekir kızım.

— Bekler ama, borç borçtur Nesrin Hanım. Ben karşılığı olmadan hiç bir işe girişemem. Ya üçüncü kattan filân vazgeçelim, yahut...

Babam durdu. Nesrin Hanım ne söyleyecek diye bekliyordu. Babam biraz düşündükten sonra:

— Şey, dedi. Bugün bana arkadaki komşu geldi. Arsadan biraz yer istiyor.

Nesrin Hanım:

— Satın mı alacak? dedi.

— Evet.

— Satılacak kadar yer var mı?

— Bilmem. İstersen anlatayım. Arsanın eni yirmi metre. İki tarafından beşer metre bahçe bırakarak evi ortaya aldık. Evin on metre derinliği var. Beş metre de önden bıraktık. Etti üçyüz. Evin arkasında da on metre bırakırsak etti beş yüz. Geride arka sokağa yüzü olan on metre yer kalıyor. Yirmi metre eni olduğuna göre de bu parça üç yüz metre tutuyor.

Nesrin Hanım:

— Ben bu işten pek anlamam, dedi. Yalnız pek acele etmeyip de o taraflardaki arsa fiyatlarını anlasak iyi olmaz mı?

— İyi olur ama, biraz işimiz acele.

Nesrin Hanım:

— Ahmet Bey, dedi. Sen gözü tok ve dürüst bir insansın. Seni aldatırlar. Bir de mimarla konuşsanız.

Babam:

— Komşu bana hemen otuz bin lira vermeye kalktı, dedi. Yarın daireye gelecek. Satayım mı? Satmayayım mı?

— Satmayın Ahmet Bey. Üç yüz metre yere koskoca bir apartman dikerler. Bir apartman yeri otuz bin liraya nasıl satılır?

Nesrin Hanım ilk defa babamın bir sözünü hemen kabul etmemişti. Babamın bozulduğunu zannederek:

— Kusura bakmayınız Ahmet Bey, dedi. Ben fikrimi söyledim, ama siz yine istediğinizi yapınız. Ne yaparsanız ben

ondan memnun kalırım

Babam içini çekti:

— Hani bir başkası olsa ben payini alırdım, arsayı satardım, dedi. Fakat bu komşu bir gün Yüksel'le beraber arsayı yoklamaya gittiğim zaman beni azarlamıştı. Orasını pek benimsemişti. Bir iki defa mimara da çıkışıp arka sokak yüzündeki arsa benim filân diye kafa tutmuş. Ama mimar tapuyu göstermiş, "Hakkın varsa dava aç. Ben tapudan imar durumunu da aldım, işte çap, işte tapu" demiş.

Konu böyle kapandı. Babam ertesi gün mimara telefon etmiş. Mimar da daireye kadar üşenmeden gelmiş. Babam işi şöyle anlattı:

— Hakkın varmış Nesrin, dedi. Zaten Vedat Bey bana arkada kalan arsayı satmayı teklif etmişti de, bir cevap vermemiştim. Aramızda şöyle bir konuşma oldu:

— Vedat Bey, arkada komşu yirmi metre ende, on beş metre derinlikte parçaya otuz bin lira teklif ediyor. Siz de bana satmayı teklif etmiştiniz?

— Otuz bin mi? Bugün dağ başındaki arsaya verirler bu parayı. Siz satmak istiyorsanız acele etmeyiniz. Oraya rahat rahat iki büyük daire sığar. En az altı kata kadar müsaade ederler. Eder on iki büyük daire. Bir daireyi yüz bin liradan satsa bir milyon iki yüz bin lira para yapar. Şimdi kışa karşıyız. Boş amele çoktur. Bir daire elli bin liraya malolur. On iki daire altı yüz bin. Altı yüz bin lira kâr kalır. Yüz bin de size verse yarım milyon kâr.

— Böyle alıcıyı ben nerede bulurum?

— Siz orasını bana bırakın.

— Ama benim yapı yüzünden size elli bin lira vermem lâzım.

— Benim alacağımın acelesi yok.

— Ben aile reisiyim, ama eşimin, çocuklarımın da benim

davranışlarımdan söz sahibi olmalarını isterim. Bir alıcı bulursanız bir pazar eve buyurunuz. Hem Allah ne verdiyse yer, hem de konuşuruz.

— Siz rahatınıza bakınız Ahmet Bey. Bu iş bendedir artık.

Siz rahatınıza bakınız Ahmet Bey. Bu iş bendedir artık.

Babam bu konuşmayı anlattıktan sonra:

— Geleceğini bir gün evvelden haber verecek, dedi. O gittikten sonra öteki komşu geldi. Para getirmiş. Tabiî almadım. Sonra da: "Eh, ben de oraya ev yaptırırsam bana da Kara İbrahim demesinler," dedi.

Nesrin Hanım:

— Delinin zoruna bakın, dedi. Ev alma, komşu al derler. ama bu adamın bizimle ilgisi olamayacak. Onun yolu arka sokakta.

.....

Aradan bir hafta geçmedi, okulların açılacağı günün gecesi babam eve telâşla geldi. Misafirler gelecekmiş. Nesrin Hanım Belma'yı da mutfağa soktu. Ben de bir kaç defa bakkal, kasap dolaştım. Ev dardı, ama küçük sofraya güzel bir masa hazırladık. Belma domateslerin kabuklarını soydu, hıyarları oymalı oymalı kesti. Salataları cücük cücük sıraladı. Ayranları buzdolabında soğuttuk.

Geç vakit Mimar Vedat Beyle Müteahhit Cevdet Bey geldiler. Hepimiz giyinmiştik. Misafirleri güler yüzle karşıladık. Babam durmadan terliyordu.

Ama misafirler sofranın kuruluşundan salataların süsüne, yemeklerin lezzetine kadar hepsinden memnun kalmışlardı. Bu yemek epeyce sürdü. Bir aralık Vedat Bey Nebile annemin resmini gördü:

— Akrabadan bir hanımefendi mi? diye sordu.

Babam kıpkırmızı oldu. Nesrin Hanım:

— Yüksel'in annesi, Ahmet Beyin ilk eşi Nebile Hanım, dedi.

Mimar şaşalamıştı. Nesrin Hanım:

— Çok kıymetli, mazlum ve masum bir hanım, dedi. Keşke onu sağlığında tanısaydım. Onun sesini duymak isterdim, onunla konuşmak, elini sıkmak isterdim. Zavallı

Nebile'cik çok erken gitti. Bakınız Yüksel ona ne kadar benzer.

Babamın gözlerinden ikişer damla yaş aktı:

— Allah sizi bağışlasın Nesrin Hanım, dedi. Sizdeki bu ruh temizliğini, bu anlayışı ben yeryüzünde hiçbir kadında bulamam.

Belma söze karıştı:

— Sıkma canını baba. Annem hayatından memnun. Ama sen bu kadar iyi ve açık kalpli bir insan olmasaydın annem de, ben de değişirdik. Ama senin davranışların karşısında bir yanlışlık yapmaktan korkuyoruz.

Babam:

— Sen de annen kadar iyi yüreklisin Belma, dedi. Yemek, içmek bitince Nesrin Hanımla Belma çabucak masayı kaldırdılar. Kahveler geldi. Sigaralar yakıldı. O zaman Mimar Vedat Bey:

— Gelelim konumuza, dedi. Sözü Cevdet Bey kardeşime bırakıyorum. Teklifini size bildirecek:

Cevdet Bey:

— Ahmet Beyefendi, dedi. Yaptırmakta olduğunuz binanın arkasında kalan on beş metre derinliğinde arsaya ben talibim. Size para olarak yüz bin lira veriyorum. Ayrıca yaptıracağım apartmandan da bir daire vereceğim. Bu teklifime ne buyurulur.

Babam annemin yüzüne baktı. Annem:

— Mimar Bey bu konuda neler düşünüyorsunuz? dedi.

Vedat Bey:

— Bu normal bir değerdir hanımefendi, dedi. İleride arsa daha çok para getirebilir. Ama bugün için ben sizin kabul edeceğinizi umuyorum.

Nesrin Hanım:

— Benim hiç itirazım yok, dedi. Ahmet Bey bilir. Babam, Belma'nın yüzüne baktı:

— Siz ne dersiniz kızım? dedi.

Belma gülümsedi:

— Beni söz sahibi saymanıza teşekkür ederim. Bir şey sormak istiyorum. Bu arkamızda yapılacak apartman bizi güneşten yoksun bırakacak mı?

Cevdet Bey:

— Hayır efendim, dedi. Arkadaki arsa tam kuzeye bakıyor. Maalesef doğu tarafında bir başka bina var. Ama özellikle öğle saatlerinde güneş sizin evinizin içinde olacaktır.

Belma:

— Peki, bir soru daha, dedi. Bizim arka bahçemizi bir duvarla ayırmanız mümkün olacak mı?

— Tabiî. Ama bunu neden istiyorsunuz?

— Apartmanınızın arka pencerelerinden durmadan çöp filân atmaları canımızı sıkabilir?

— Benim tasarladığım plâna göre, arka cephede yatak odaları bulunacak. Aynı zamanda bu odalar güneş alacaktır. Mutfak ve banyolar binanın içinde bırakılan aydınlığa bakacaklar. Bir duvarla sizin arsanızı ayırtırım. Ancak alt katlar pek karanlık olmasın diye bu duvarı fazla yükseltemem. İsterseniz duvarın üstüne bir tel çekilir. Ayrıca bu sınır duvarının gerisinde damlalık denilen en az bir metre yer bırakılacaktır.

— Teşekkür ederim Cevdet Bey.

— Nihayet bir karara varalım. Yüz bin lira, yapılacak apartmandan da beğeneceğiniz bir daire, kabul ediliyor mu?

Babam:

— Evet efendim, dedi.

Cevdet Bey ayağa kalktı ve:

— Ben hemen işlem yaptıracağım, dedi. Tapuda takrir sırasında parayı derhal ödeyeceğim. Daire için de ayrıca bir senet yapacağız.

Vedat Bey hayırlı olması dileğiyle el sıktı. Misafirlerimiz bundan sonra ayrılıp gittiler.

Bir evin yapılması ne kadar hoş oluyor. Babam sabah akşam yapıya uğrayıp, bize işin ne kadar ilerlediğini haber veriyordu. Alt katın duvarları çıkmış, ilk katın betonu dökülmüş, kalıplar hazırlanmış, direkler dökülmüş, ikinci katın duvarları yükselmeye başlamış. İğretiden kapatılan alt katın odalarında işçiler yatıyormuş.

Okullar açıldığı için her gün biz gidemiyorduk, ama her Pazar hepimiz birlikte yapıya gidiyor, kireç kokan odalarda dolaşıyor, merdivenlerden çıkıyor, işçilerin çalışmasını seyrediyorduk.

Vedat Bey:

— Yağmurdan evvel çatıyı kapatıp dış sıvayı da vurduracağım, diyordu. Havalar bozuk giderse işçi içeride çalışır. Kasımın ortasına kadar dışarıdaki işleri bitireceğim ve çerçeveleri takacağımı umuyorum. İnşallah bahara da buraya yerleşirsiniz.

Bir gün Vedat Bey bize anlattı:

— Kara İbrahim müteahhit arkadaşı dava etmeye kalkmış. Arsasına tecavüz edildiğini ve evinin havasının kesildiğini anlatmış. Ama hâkim Cevdet Beyi dinledikten sonra: "Senin komşulardan dâva etmediğin kimse kalmadı. Mahkemeyi böyle saçma iftiralarla işgal etme," demiş.

Evde bu yapı işini konuşmadığımız gece yoktu. Yemekte babam o akşam gördüklerini anlatır, biz de ilgi ile dinlerdik.

Bir aralık misafir odasındaki resim ortadan kayboldu. Babam ağzını açıp soramadı, ama canı da sıkılmıştı. Bunu anlayan Nesrin Hanım:

— Belma aldı, dedi. Merak etmeyin, bir fotoğrafçı ile konuşmuş. O da resmi görmeden bir şey söyleyemem, demiş. Kız resmi mümkün olduğu kadar büyütmek istiyor.

Babam sesini çıkartmadı. Öte yandan Belma bir gün bir taksi tutarak Karabaş'ı alıp belediyeye götürmüş, hem hayvana aşı yaptırmış, hem de bir belediye tasması almış.

O pazar yapıya gittiğimiz zaman hayvanın boynunda tasmayı gördük. Bu tasmaya numaralı bir sallantı takılmıştı. Hayvan hepimize ayrı sırnaşıyor, üstümüze tırmanmak istiyordu. Babam:

— Eh, artık yakayı kurtardın, diye söylendi. Sana zehir atmazlar.

İşçilerden biri:

— Hiç üzülme Beybaba, dedi. Kaç defa buradan geçtiler, Karabaş atılan şeylere bakmadı bile. Başka köpekler yedi. Bu akıllı hayvan onların debelenerek ölmelerine üzüntüyle bakıp bizim yanımıza sokuldu. Duyduğumuza göre anasını, kardeşlerini zehirlemişler. Bu da onların nasıl can verdiklerini görmüş. Kimseden bir şey almak istemiyor. Yalnız ihtiyar bir adam var. Eskiden bekçiymiş de şimdi emekli olmuş. O bazen kasaptan aldığı et parçalarını, kemiklerini getiriyor. Nedense o adamdan korkmuyor.

Babam gülüyordu:

— Şimdi iki buçuk, üç yaşında olmalı. Onu yavruyken gördük burada. Şuna bir aralık bir kulübe yapıvermeli. Önümüz kış.

İşçi anlatıyordu:

— Buralarda başka köpek görmedik. Belediye memurları komşuların şikâyet ettiğini söylüyorlar. Sözde kuduz köpek varmış.

Bir evin yapılması ne kadar hoş oluyor.

Babam:

— Şikâyet eden muhakkak o İbrahim efendi olacak, dedi.

İşçi eliyle yakasını silkeledi:

— Aman aman, komşu değil, baş belâsı. Yanındaki ar-

sada yapı yapılıyor, onlara diş geçiremeyince bize sataşmaya başladı. Gürültü yapıyormuşuz. Sabahleyin uykusu başına vuruyormuş. Bir komşu, bir ev yaparken, herkes hayır der. Ama bu adam küplere biniyor. Bir iki defa komiseri getirdi. İbrahim Efendi Vedat Beyin yakasına yapışmaya kalktı, ama Komiser: "Dört tarafa saldırdığın yeter artık. Yapı yapılırken elbette az çok gürültü olur. Yeni bir yuvanın kurulması insana zevk verir. Sen hasedinden çatlıyorsun. Bu arsaya sahip çıkamadığın için kendi kendini yiyorsun," dedi.

Evde de bu konu açıldı. Nesrin Hanım:

— Korkarım bu adam bize rahat vermeyecek, dedi.

Babam:

— Sen merak etme Nesrin, dedi. Ya güzellikle yola gelir, yahut da herkesi rahatsız etmenin ne demek olduğunu anlatırım ona. Zaten sattığımız arsa ile bizim arka bahçenin birleştiği yere duvar çekilecek. Üstüne de tel koyduracağım. Yanımızdaki arsa da satılmış. İlkbahara yapıya başlıyacakmış. Yüzünü göreceğimiz yok.

Nesrin Hanım:

— Ama o apartmanda bize bir daire verecekler, dedi.

Babam:

— Biz de o daireyi kiraya vereceğiz, dedi. Kendimiz otursak belki rahatsız oluruz, ama sokağımız ayrı.

Evimizin ikinci katı da yapılıp çekme katı tamamlanırken, arkadaki yapının mimarı bize geldi.

— Ahmet Bey, dedi. Bu tarafta arsa çok kıymetlendi. Hem de yanaşık nizama bağlı buraları. Bu yirmi metre öndeki arsaya koskoca bir apartman yapılır. Ben Vedat Beyle anlaşırım. Size dört daire vereyim, arsayı bana bırakın.

Babam şaşaladı:

— Ama bizim işimiz yakında bitecek, dedi.

Mimar:

— Biliyorum, dedi. Sarfettiğiniz parayı size aynen iade ederim.

Nesrin Hanım:

— Biz alçak gönüllü insanlarız, dedi.

Mimar gittikten sonra babam düşünmeye başlamıştı. Ama Nesrin Hanım:

Biz alçak gönüllü insanlarız.

— Cadde geniş. Bahçe içinde mükemmel bir ev, üstelik kaloriferli. Elimizde para da var. Allah ağzımızın tadını bozmasın, bize yeter, dedi.

Bir başka kadın olsa muhakkak babamı kandırmaya çalışırdı. Ama Nesrin Hanım melek gibi bir kadındı.

Kasım'da Üniversite de açıldı. Belma artık oraya gitmeye başladı. Dersleri daha ağır olduğu için canla başla çalışıyordu. Öte taraftan da artık eskisi gibi değildi. Daha iyi giyinmek, süslenmek istiyordu.

Nesrin Hanım onun isteklerine darılsa, babam:

— Genç kızdır, diyordu. Elbette arkadaşlarından geri kalmayacak. O akıllıdır, şerefini, kişiliğini korumasını bilir.

İşte böyle koca bir yaz geçti. Yağmurlar, arkasından kar bastırdı. Evimizin çatısı kapanmış, kiremitleri döşenmiş, oluklarına, dış sıvasına kadar her şey hazırlanmıştı. İçindeki eksiklikler Mart ayına kadar tamamlandı. Vedat Bey bütün işleri başarmış ve nihayet tapusuyla evin anahtarını teslim etmişti.

Mart ortalarında bir Pazar yeni evimizi görmeye gittik. Boş odalarda seslerimiz yankılar yapıyordu. Nesrin Hanım perdeler için ölçü aldı, nereye ne gibi eşya alınacağını hesapladı.

Sonra da hep birden bir mobilyacı mağazasına gittik. Misafir odası döşemesi, üç yatak odasının döşemesi, yemek odasının döşemesi için siparişler verdik.

Artık Belma ayrı bir odada oturacaktı. Benim de ayrı bir odam oluyordu. İkimizin de çalışma masalarımız, kütüphanelerimiz vardı.

Uygun hava buldukça perde asmaya, daha başka eksik olanları yazmaya gidiyorduk.

Babam arka bahçedeki duvarın üstüne bir tel çektirmişti. Caddeye karşı olan duvarın arasına bir demir kapı takıl-

mıştı. Bahçemizin iki yanında da duvarlar vardı.

Babam daha kıştan arsayı düzelttirmiş, çukurlar kazdırarak dut, kiraz, erik, armut ağaçları diktirmiş, çiçekliğin yerini de ayırtmıştı. Evin önünde iki tane çam fidanı vardı.

Biz eve yavaş yavaş yerleşmeye çalışırken, yeni dikilen ağaçlardan bir ikisi tomurcuklanmış, fare kulağı gibi mini mini yapraklar çıkmaya başlamıştı. Hele bir köşede bir çakal eriği vardı, bembeyaz çiçekler açmıştı. Babam onu söküp atmaya kıyamamıştı.

Havalar ısınmadığı, ev daha rutubetli olduğu hâlde bir akşam babam:

— Nesrin Hanım, dedi. Artık taşınsak mı dersiniz?

— Bilmem, dedi Nesrin Hanım. Havalar daha soğuk ama, isterseniz taşınırız.

— Şey, diyorum. Kat kaloriferi var ama, şimdilik yatak odalarında soba yakarız. Odunumuzu da alıp götürürüz.

— Gidelim Ahmet Bey.

Gitmemiz öyle pek kolay olmadı. Önce evimize muşamba döşendi. Perdeler asıldı, yeni eşya gelip yerleşti. Her şeyin yeni olmasını istediğimiz için kira evinde bazı şeyleri bıraktık.

Nisan'ın sonuna doğru yeni evimizde ilk gecemiz geçti. Sabahleyin pencerelere koştuk. Sanki gece ve gündüz bu mahallede başka türlü oluyordu.

Sizin evizin var mı bilmem. Ama insanın kendi evi olması büyük, çok sevindirici bir şey. Babasının hazır evinde doğanlar bunu pek bilmezler, ama ev sonradan yapılırsa, insanın üzerinde çok iyi etki yapıyor.

Babam bu sevinçle büsbütün iyi bir insan oldu. Ne istense, ne söylense peki diyordu. Her şey ona Nesrin annemin deyimine göre toz pembe görünüyordu. Misafir salonumuz yepyeni koltuklarla kanepelerle döşenmişti. Çok gü-

zel bir çerçeve içinde annem Nebile Hanımın resmi asılmıştı.

Biz taşınır taşınmaz da, güle güle oturun demek için, misafirler gelmeye başladı. Nesrin Hanım gelmek için haber gönderenlere:

— Pazar günü buyursunlar, diyordu.

Babam işine, Belma ile biz de okumaya gittiğimiz için evde yalnız kalıyordu.

Pazar günü gelenlerin içinde erkek misafir olmazsa babam çıkmıyordu. Belma da, ben de gelenlere bir defa olsun hoşgeldiniz demek için çıkar, biraz salonda otururduk. Nesrin Hanım bizi tanıtırdı:

— Oğlum Yüksel, kızım Belma.

Misafirler gülümsüyorlardı. Ama bunların hepsi iyi düşünceli insanlar değildi. Kusur arıyor, alay eder gibi konuşuyorlardı.

Bir gün hiç tanımadığımız bir komşu geldi. İlk işi duvardaki resme bakmak oldu. Hemen de:

— Nesrin Hanım, bu kimin resmi? diye sordu.

Üvey annem:

— Allah rahmet eylesin, Ahmet Beyin ilk eşinin resmi, dedi.

Misafir yüzünü buruşturarak:

— Burada ne işi var? dedi. Neden kaldırmıyorsunuz?

Nesrin Hanım:

— Ahmet Bey onu çok severdi, dedi. Yüksel'in de annesidir. Neden kaldırayım?

— Kıskanmıyor musunuz?

— Ölüp gitmiş bir kadını neden kıskanayım? Hatta bu resmi benim kızım büyüttürdü.

— Ama kocanız onu bir türlü unutamaz.

Nesrin Hanım, bu kimin resmi?

— Unutmasın.

— Öyleyse siz kocanızı hiç sevmiyorsunuz. Belki de evi var diye onunla evlendiniz.

— Böyle bir şey aklıma dahi gelmedi. Zaten burada bir arsası olduğunu bile geçen sene öğrendim. Dar gelirli bir memurdu, ama çok iyi insandı.

— Başkalarına bunları anlatmayınız, bu resmi de ortadan kaldırınız. Sonra size manyak derler.

— Kim ne isterse söylesin. Biz hayatımızdan memnunuz.

Bizlere manyak adını yakıştıran bu misafir, evimizde olup bitenleri etrafa yaymış. Kapı kapı dolaşmış.

Bizim mahallede adımız manyaklar olarak yayıldı. Manyakların oğlu, manyakların kızı, manyakların evi, manyakların bahçesi.

Biz pazar günü babam bahçede çalışırken komşulardan biri geldi. İyi bir insana benziyordu. Arkamızdaki yeni apartmana taşınmış kiracılardan biriydi.

— Beyefendi, dedi. Sorması ayıp olmasın ama, bu sokak köpeğini ne diye beslersiniz?

Babam gülümseyerek:

— Burası benim babamdan kalma bir arsaydı, dedi. Bu köpek de burada doğmuş. Burasını benimsemiş. Anasını, kardeşlerini zehirlemişler. Bu zavallı nasılsa kurtulmuş. Varsın otursun. Kimseye bir zararı yok.

Misafir:

— Zararı var, dedi. Gece yarısı havlıyor, uykumuzu kaçırıyor.

— Bunun sebebi var efendim. Bu hayvan iyi niyetli hiç bir insana havlamaz. Ama bazı komşularımız var, bazen de gece benim özene bezene diktiğim taze fidanları kökünden söküp götürüyorlar. Sonra arka bahçeye evlerinin

çöplerini atıyorlar. Hayvancık bunu görerek havlıyor.

Misafir biraz duraksadı. Babam onu arka bahçeyi görmesi için götürdü. Komşuların fırlatıp attıkları gazete kâğıdına sarılmış süprüntüleri gösterdi.

— Bakınız efendim, ben her sabah erkenden kalkar bu süprüntüleri toplarım. Kimseyi de şikâyet etmedim. Ama yine de adımız manyak çıktı. Ne yapsak komşularımızın gözüne batar. Bu hayvanı zehirletmek için çok uğraştılar. Sağa sola yeni evler yapıldı. Sokak köpekleri dadandılar. Kurt köpeği besleyenler de var. Ama herkes bu zavallı köpeği zehirletmek istiyor. Sözde kuduzmuş. Aslında ona aşı yaptırdık. Bir de belediye tasması aldık.

Babam ikinci kattaki banyonun penceresini gösterdi:

— Bakınız beyefendi, şurada bir komşumuz var. Geldik geleli bize sataşır. Bir de torunu var. Lastikten bir ok yapmış. Fındık kadar taşları atarak camlarımızı kırıyor. İşte gördüğünüz gibi cam yine kırık. Daha geçen gün taktırdım.

Misafir:

— Çok sabırlı insansınız, dedi. Ben sizin yerinizde olsam mahallenin emniyet komiserini getiririm. Taş içeriye düşmüştür.

Tam bu sırada bir şangıtı koptu, alt katın penceresinin camı kırıldı. Babam eliyle İbrahim efendinin evini gösterdi. Orada, açık pencerenin önünde yedi sekiz yaşlarında bir oğlan vardı, sırıtarak bize bakıyordu.

Misafir:

— Doğrusu çok sabırlı insansınız, dedi. Şimdi ne olacak?

Babam:

— Ne olacak, dedi. Bu taraftaki pencereye ince tel geçirteceğim.

- 7 -

Ev alma, komşu al, demişler. Babam etrafımızdaki komşuların bize verdikleri zarara çok kızıyordu. Ama Nesrin Hanım:

— Sen tutumunu bırakma Ahmet Bey, diyordu. Ağzımızın tadı kaçmasın.

Babam taşın ulaşabileceği yerlere ince tel geçirtti. Ama İbrahim Efendinin torunu bu sefer yeni dikilmiş ve çiçek açmış ağaçlara fındık kadar taş yağdırıyor, küçük dallarını kırıyor, çiçeklerini döküyordu. Hem de bunu en fazla pazar günleri yapıyordu.

Arkamızdaki apartmanın kiracılarından Ercüment Bey bir gün yanına komiseri alarak gelmişti. Misafir evi gezmek bahanesiyle üst kata çıkarak yemek odasında otururlarken tül perdeyi indirdi. Babam onların kahvelerini getirirken bir şangırtı koptu. Koca cam, yarısı içeriye, yarısı dışarıya, parça parça düştü. Hattâ bir cam parçası komiserin eline düşmüş ve elinin üstünü kanatmıştı.

Komiser taşın nereden atıldığını görmüştü. Kahvesini bırakarak hırsla merdivenleri indi.

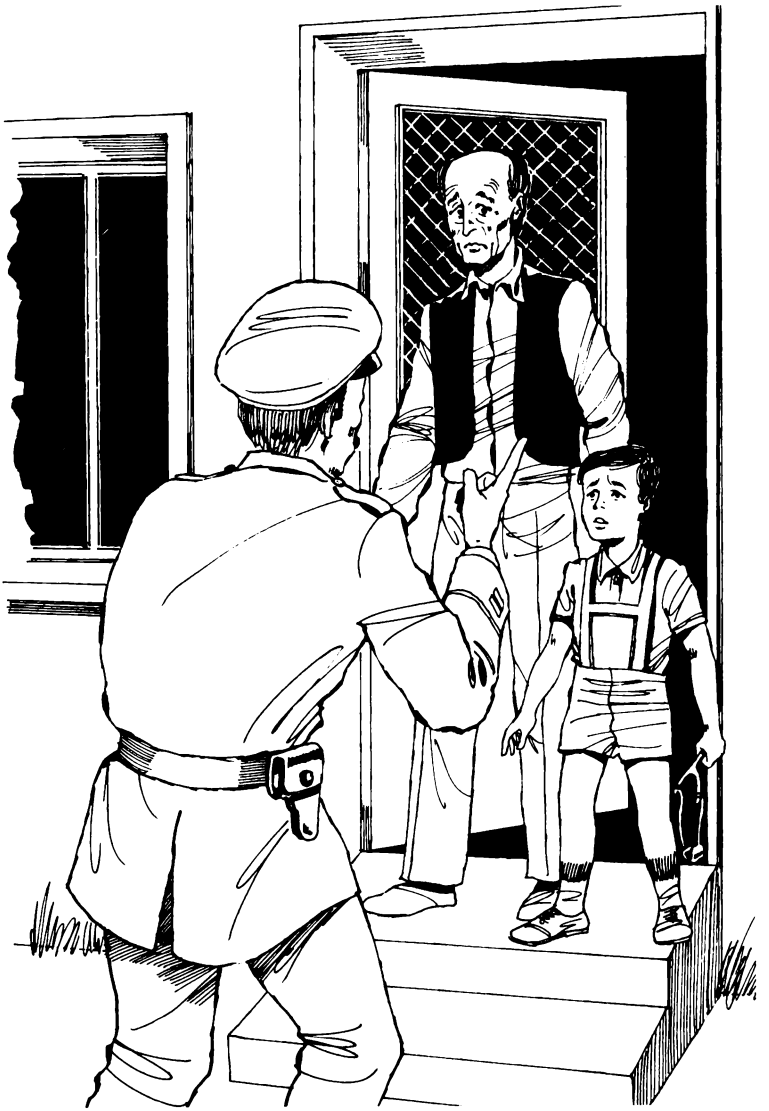
Biraz sonra İbrahim Efendinin evinden bağırtılar geldi. Komiser bir iki komşu daha toplayıp bir tutanak hazırlatmış, imzalatmış.

Babamı da çağırdılar. Gitmek istemiyordu. Ama Ercüment Bey çok direndi. Bunun üzerine Nesrin Hanım beni de yolladı.

Komiser epeyce kızgındı. Biz gittiğimiz zaman çocuğa çıkıştı.

— Ben Ahmet Beylerde misafirdim. Seni gördüm elinde ok vardı. Taş attın camı kırdın, elimi de yaraladın. Şimdi seni hapise atacağım, dedi.

Çocuk ağlamaya başladı:

Vallahi komiser amcacığım, ben kendiliğimden yapmadım.

— Vallahi Komiser amcacağım, ben kendiliğimden yapmadım. Dedem yaptırdı bana. Şu camı da kırarsan sana bir lira var, dedi. İşte lirayı verdi.

İbrahim Efendi:

— Yalan söylüyor, dedi. Benim bir şeyden haberim yok. Çocuk bu, lâfına bakılır mı?

Çocuk ağlayarak:

— Bana lastiği sen almadın mı? Oku sen yapmadın mı? diyordu.

Komiser dişlerini sıkarak:

— İbrahim Efendi herkes çocuğunu iyi yola sürer, dedi. Siz onun bunun camını kırdırıyor, kötü yollara sürüklüyorsunuz. Bu sokaktakilerin sizden çekmediği kalmadı, deyince İbrahim Efendi bağırıp çağırmaya, bizi türlü suçlarla suçlamaya girişti. Arsa onunmuş da, biz elinden almışız. Camları kendimiz kırıyormuşuz. Suçu çocuğa yüklüyormuşuz.

Komiser bütün bu sözleri tutanağa geçirdi. Bahçemize attığı çöpler için de belediyeye bir yazı yazdırdı.

Babam böyle işlerle uğraşmak istemezdi. Ama bir kere işin içine sokmuşlardı. Bir hafta sonra sorgu yargıçlığına gitmiş. Komiser de Ercüment Beyle iki komşu da oradaymış.

Babam bir şeye karışmak istememiş, ama komiser hepsini anlatmış. Ertesi hafta da belediyeden adamlar gelip başkasının arsasına çöp döktüğü için İbrahim Efendiye ceza yazmışlar. Daha sonra da iki katın camlarının kendi parasıyla taktırılmasını İbrahim Efendiye mahkemeden bildirilmiş, ayrıca çevresindekileri rahatsız ettiği için para cezasına çarptırılmış.

Biz o günlerde arka apartmandaki dairemizi de kiraya verdik. Camlar takıldı. İbrahim Bey epeyce zarara girmişti.

Bu işler epeyce canımızı sıktı ve rahatımızı kaçırdı.

Daha sonra hiç beklemediğimiz bir gün belediyeden adamlar geldi. Babam evde yoktu. Evimizde kuduz köpek varmış, konuya komşuya saldırıyormuş. Kaç kişiyi ısırmış. Akıllı bir kadın olan annem köpeğin aşı kâğıdını ve boynundaki tasmayı gösterdikten sonra köpeği de ortaya çıkarmış. Memurlar köpeğe bakmışlar. Başlarını sallamışlar. Hiçbir şey söylemeden ve bir şey yapmadan gitmişler.

Babam o akşam:

— Bu adam yavaş yavaş benim tepemi attırıyor, dedi.

Ama babamdan önce İbrahim Efendinin öz kızı çocuğunu alarak çıkıp gitti. Arkasından karı koca kavgaya giriştiler. Bazen İbrahim Efendinin kasının çığlıklarını biz de duyuyorduk.

Bir gün yine böyle bir kavga sırasında, adam işi büsbütün azıtmış, kadını dövmeye başlamış. Bitişik apartmandaki Ercüment Bey dayanamamış, o eve girmiş. Komşuların anlattıklarına göre kudurmuş gibi çevresine saldıran adama bir iki tokat atmış.

Bunları bize yanımızdaki komşu ve arka apartmandaki dairemizi kiralayan öğretmen bayan anlatıyordu.

Anlatılanlar bizimle ilgili değilmiş gibi bizler fazla tepki göstermiyorduk.

Ben o yıl ortanın sonundaydım. Belma hâlâ bana notlarını yazdırdığı gibi, ben de ondan derslerim için çok faydalanıyordum.

Akşamları bir masanın başında toplanarak yemek yememiz, yemekten sonra salonda toplanarak derse başlamadan önce konuşmamız, bizim kadar babamızı ve Nesrin Hanımı da mutlu ediyordu.

Ama bu mutluluk uzun sürmedi. Bir gün babam dairesinde hastalanmış. Eve haber göndermişler. Nesrin Hanım

hemen fırlayıp gitmiş. Babamı bir taksiye koyup eve getirmiş, daireden de bir doktor yollamışlar. Doktor hastaneye kaldırılmasını istemiş, ama babam:

— Öleceksem, evimde öleyim, rica ederim Nesrin Hanım yollama, demiş.

Biz eve dönünce şaşırdık. Babam yatıyordu. Üst üste hekimler geldi. Hepsi aynı şeyi söylediler. Bir tarafına inme inmiş. Zamanla düzelmesi mümkünmüş. Ama babam hayli okumuş bir adamdı. Bir kolu ve bir ayağı tutmayan onun yaşındaki hastaların iyileşemeyeceğini biliyordu.

Haziranın sonuna kadar yattı. Sonra ara sıra uğrayan hekimlerin öğütleriyle annemin koluna yaslanarak, ağırlığını ona vererek dolaşmaya başladı. Belma ile onu bazen bahçeye çıkartıyorduk.

Karabaş gelir, ayaklarının ucunda yatar. Hayvan ona:

— Sen neden eskisi gibi yürümüyorsun? diye sorar gibi bakıyordu.

Babam bahçede, bazen gölgede, bazen güneşte bir iki saat kalır, sonra alt kattaki ve bahçe üstündeki odaya kurulan divanda otururdu.

Doğrusu Nesrin Hanım ona çok iyi bakıyordu. Ona cesaret vermek, moralini düzeltmek için gazete okur, işini alıp karşısına geçerdi.

Babam sonbahara doğru iyileşeceğine daha ağırlaştı. Dili de ağır söylüyor, sağlam eline aldığı bir bardak suyu bazen eli titrediği için döküyor ve bize:

— Bu iş burada biter çocuklar, diyordu. Sakın fazla üzülmeyiniz. Ben son zamanlarımda çok mutlu oldum. Emekli maaşı bağlandı. İkramiyemi de bankaya koyduk. Epeyce paramız var. Gül gibi geçinip gidersiniz.

Babam bana ayrıca şunları da söyledi:

— Nesrin biraz maddeci bir kadındır. Fazla duygulu de-

ğildir. Tahsili olduğu için insaflıdır, dürüsttür. Onu dinle, onun gösterdiği yoldan git. On beş yaşına geliyorsun. Artık liseye başlayacaksın. Üç yıl çabuk geçer. Senin Üniversiteyi bitirmeni isterim.

– 8 –

Babam o sonbaharda öldü. Üçümüz onun ölümüne çok ağladık. Bizim gibi bütün komşular da üzüldü.

— Adamcağız özene bezene yaptırdığı evine doyamadı, diyorlardı.

Yalnız bir komşu, o İbrahim Efendi denilen adam babamın ölüsü götürülürken pencereyi açarak gülmüştü.

Önce kendisini Belma topladı:

— Anne, dedi. Ölenle ölünmez. Benim de içim yanıyor, ama yaşamamız, kendi ömrümüzü sürmemiz lâzım. Sen daha elli yaşına gelmedin. Çok çile çektin. Kendine metanet ver, bizi de üzme.

Zaten insan ne kadar ağlasa sonu yoktu. Mahzun mahzun birimiz üniversiteye, birimiz liseye gitmeye başladık.

Belma babamın resmini büyüttürerek Nebile annemin resminin yanına astı.

Babam sevgili eşinin yanına gömülmüştü.

Nesrin Hanım o üzüntülü günlerinde mahkeme ile uğraşamazdı. Zaten böyle işlere pek alışık değildi. Veraset işinin de zamanında yapılması gerekiyordu. Ortaya Ali Bey adında emekli bir adam çıktı. Bir pazar günü bize gelerek:

— Şurada komşuyum, dedi. Fazla işim yok. Dünyada tek başına kalmış bir kimseyim. Nüfus kâğıtlarınızı veriniz bana, sizden para alacak değilim. Masrafını verirsiniz.

Nesrin Hanım:

— Belma'nın babası başkasıydı, dedi. Onu bu veraset işiyle ilgisi yok. Ahmet Beyin varisi Yüksel'le benim.

Ali Bey önce her şeye peki diyordu. Bu arada Kenan dayım da sık sık bize uğruyordu. Veraset işini sorduğu zaman Nesrin Hanım:

— Bir muameleciye verdik, dedi. Lâzım geleni yaptıracak. İyi bir adama benziyor. O da emekli memurmuş.

Sizden para alacak değilim.

Dayım için yapılacak bir şey yoktu.

O aylarda bir defa Nesrin Hanımla ben mahkemeye gittim. Bir daha ilgilenmedik. Ama Nesrin Hanım ara sıra bize haber veriyordu.

— Bugün Ali Bey geldi. Veraset vergisi verecekmiş. Benden on bin lira istedi. Yarın vereceğim.

Belma ilk defa:

— Anne, dedi. Belki bu üç katlı evin ve dairenin veraset vergisi verilir, ama başka bir şey yok.

Nersin Hanım:

— Ya paralar? dedi.

— Hangi paralar anne?

— Ahmet Beyin bankadaki parası?

— Böyle bir şey var mı anne? Neye ortaya mesele çıkartıyorsun? Ahmet babam ikramiyesini alınca senin, benim, bir de Yüksel'in adına ayrı ayrı onar bin lira yatırmadı mı? Sağlığında bir insan kendi parasını dilediğine, dilediği gibi verir. Bunlar çok önceden harcanmış bir paradır.

Nesrin Hanım:

— Bana babanızın ikramiyesinin ne olduğunu sordu da, ben olup biteni anlattım, dedi. Kimden ne korkumuz var?

— Korkumuz yok, ama ortada para meselesi yok. Galiba, bana kalırsa Ali Bey bizden biraz para sızdırmanın yollarını arıyor.

Nesrin Hanım darıldı:

— Ortada bir şey yokken başkalarını suçlamaya hakkın yok Belma, dedi.

Pekâlâ anne, bildiğin gibi yap. Ama ortada para olmadığını düşün. Kimse bir ölüden parasını ne yaptığının hesabını soramaz. Bu yapı işlerinden artan parayı Ahmet babam sana verdi. Götürüp bankaya yatırdın. Ortada bir bu

evle bir de arkadaki daire var. Evin eşyası da Yüksel on sekiz yaşını doldurmadığı için evde kalır. İşte bu kadar.

Aradan günler geçti. Dayım bir defa daha geldi, işin sonunu sordu. Nesrin Hanım:

— Ali Bey uğraşıp duruyor, dedi. Yüksel'le benim üstüme tapu çıkartacak. Dairelerimizin hali malûm. Ona ver, buna ver... bir türlü bitmiyor.

Kenan dayım:

— Keşke belli başlı bir avukata verseydiniz, dedi. Nihayet bir iki bin lira ile bu iş olup biterdi.

— Benim yazıhanelerde, devlet dairelerinde dolaşacak halim yok. Karşımıza bu adam çıktı. İşi ona bıraktık.

Öte yandan Ali Bey hele pazar günleri muhakkak geliyor, memurları suçluyor, hepimize güler yüz gösteriyordu. Bu arada bir şeye dikkat ettim. Bu adam eve geldikçe Karabaş muhakkak havlıyor ve onun üstüne saldırmak istiyordu. Bu da Ali Beyin çok canını sıkıyor ve:

— Bu hayvan kuduracak, şunu başınızdan atsanız fena olmaz, diyordu.

Bir gün anneme:

— Hanımefendi, dedi. Üç dört aydır sizin işinizle uğraşıyorum. Başka işe bakmadım. Ev sahibi beni çok sıkıştırıyor. Nihayet emekli bir adamım. Mümkünse ödünç olarak bana iki bin lira verebilir misiniz?

Nesrin Hanım bu parayı verdi.

Ama bundan başka kaç para verdiğini de bize söylemedi. Belma pek fazla ilgili görünmüyordu.

Bir gün o arkadaşlarından birinin toplantısına gitmişti. Ali Bey geldi.

— Hanımefendi, dedi. Şimdiki gençlerin hâli malûm. Yetişmiş kızınız var. Nihayet Ahmet Beyin sağlığında üvey

baba korkusu vardı. Şimdi bu üstünden kalkınca küçük hanım avare olabilir. Gerçi beni fazla ilgilendirmez, ama siz üzülürsünüz diye söylüyorum. Bir evde erkek olmayınca...

Lâfını burada kesmişti. Nesrin Hanım:

— Belma dürüst bir kızdır, dedi.

Ali Bey benim için de konuştu:

— Yüksel, dikkat ediyorum, bazen geç geliyor. Halbuki siz yalnızsınız. Avare olmasından korkarım.

Nesrin Hanım:

— Yüksel biraz geç gelsin bana nerede kaldığını haber verir, dedi.

Ali Bey başını salladı:

— Doğru söylediği ne malûm!

— Kimseden şüphelenmeye kimsenin hakkı yoktur Ali Bey.

— Çok doğru hanımefendi, ama çocuklarınız benden şüpheleniyorlar.

— Bana böyle bir şey söylemediler.

— Ben insanları iyi anlarım hanımefendi. Siz daha gençsiniz, ömrünüzü keder içinde geçirecek değilsiniz. Ara sıra ilâç içtiğinizi görüyorum.

— Elbette üzgünüm Ali Bey, ama çocuklarımdan memnunum.

Ufak tefek tatsızlıklar başlamıştı. Belma annesiyle dargın gibiydi. Bir akşam geçimsizlik daha da arttı. Yemekten sonra salona girdiğimiz zaman Belma haykırdı:

— Anne, Ahmet babamın, Nebile Hanımın resimlerine ne oldu?

Nesrin Hanım kıpkırmızı kesildi.

— Ölenle ölünmez kızım, dedi. Ama biliyorsun ki Nebile Hanımın resmi yüzünden mahallede bize manyak dedi-

ler. Ahmet Beyin, Nebile Hanımın resimlerini gördükçe çok üzülüyorum.

— Anne, Ahmet Beyin resmini büyüttürmeyi bana sen söylemiştin.

Anne, Ahmet babamın, Nebile Hanımın resimleri ne oldu?

— Daima ağladığımı, hayatımın kararıp gitmesini mi istiyorsun?

— Böyle bir şey söylemedim anne. Daha genç sayılırsın, hatta evlenirsin. Ama bazı duygularımızı paylaştığımızı unutma.

— Bunlar gibi artık senin beni hiç saymadığını da anlıyorum.

— İstediğin gibi anla anne. Ama kendine olduğu kadar Yüksel'e de hesap vermeye mecbursun.

— Hesap mı vereceğim?

— Tabiî anne. Ortada öksüz ve yetim malı var. Bu kadar zaman geçti, daha sana dul maaşı bağlanmadı.

— Aç mı bıraktım sizi?

— Anne biz buraya aç geldik. Ahmet Beyin varisi ben değilim. Benim adıma bir on bin lira yatırıldı. Bunu da kendi arzusu ile verdi. Daha başım sıkılır, canım sıkılırsa, çalışır, hayatımı kazanırım.

— Siz böyle düşünmeye başlarsanız, ben de başımın çâresine bakmak zorunda kalırım.

İşte bu çekişme sonunda ana kız darıldılar. Belma artık yemeye gelmiyor. Nesrin Hanım hırslanıyor:

— Görüyor musun Yüksel, diyordu. Öz kızım olacak. Bana yapmadığı kalmıyor. Ali Beyin hakkı var.

Ben cevap vermiyordum. Hangisinin tarafını tutacağımı bilmiyordum. Bir gün eve geç gelince Ali Beyi salonda gördüm. Beni görür görmez:

— Sokak köpeği gibi nerelerde sürtüyorsun? diye bağırdı.

Sonra Nesrin Hanıma dönerek:

— Siz bunları pek başı boş bırakmışsınız, dedi.

Sokak köpeği lâfı benim çok canımı sıkmıştı. Nesrin Ha-

nım bunu anladı:

— Ali Bey, dedi. Yüksel, Belma'dan daha yumuşak başlı, daha iyi huylu bir çocuktur.

Ali Bey:

— Tam azgınlık çağında, dedi. Dünyada iki yüzlü insan kadar kötü huylu kimse yoktur. Ben onu takip ettim. Ne rezil arkadaşları olduğunu biliyorum.

– 9 –

Babamın ölümünden sonra ilk bayram sabahıydı. Erkenden Ali Bey bayramlaşmaya gelmişti. Nesrin Hanıma bir şeyler anlatıyor, o da hafiften kahkahalar atıyor, neşeli görünüyordu.

Belma, bana seslendi. Zaten hazırdım. Aşağıya, salona indik. Nesrin Hanım:

— Hayrola, dedi.

Belma sükûnetle:

— Haydi anne, dedi. Mezarlığa gidelim.

Nesrin Hanımdan önce Ali Bey:

— Anneniz gibi asabı bozuk bir kadını bayram sabahı mezarlığa mı götüreceksiniz? diye bağırdı. Siz ne hayırsız evlâtlarsınız!..

Belma ona dik dik baktıktan sonra:

— Geliyor musun anne? dedi.

Nesrin Hanım:

— Üzüntüye dayanacak halim yok Belma, dedi.

Gözlerinden de iki sıra yaş indi. O zaman Ali Bey:

— Ne cehenneme gidecekseniz defolun, gidin, dedi. Sokak köpekleri siz de...

Belma on dokuz yaşında, onurlu bir kızdı. Sözünü hiç sa-

kınmazdı. Fakat bu defa sadece:

— Bekle, dedi. Gidip gelelim, sorarım sana sokak köpeğini.

Sonra beni kolumdan tuttu:

— Yüksel, haydi gidelim, dedi.

İkimiz beraber yola çıktık. Kız hırsından ağlıyordu. Ama mezarlığa gittiğimiz zaman değişti. Nebile'nin mezarını babam yaptırmıştı. Kendisini de bu mezara gömmüşlerdi. Belma:

— Ahmet baba, dedi. Sen sevgili Nebile'ne kavuştun. Ama arkanda kalan yuvanın bu kadar çabuk temellerinden sallanacağını bilemedin. Sen mışıl mışıl uyu. Eğer bizi duyuyorsan dua et de biz selâmete çıkalım.

Kendisi dua etmesini bilmiyordu. Bana:

— Yüksel, dedi. Sen oku, ben de amin diyeyim.

Babamın bana ezberlettiği duaları okudum. Belma her defasında amin dedi. Sonra oralarda dolaşan mezarcıya, bir iki fakire para verdik. Yavaş yavaş döndük.

Eve geldiğimiz zaman Ali Bey salondaydı. Nesrin Hanımın gözleri ağlamaktan kıpkırmızı kesilmişti. Açık pencereden giren yaz rüzgarı ile ferahlamaya çalışıyordu.

Belma sinsi sinsi:

— Sen odana çık anne, dedi.

Ali Bey yeni elbiseler içinde giyimli kuşamlıydı. Olduğu yerden kalkmadan dik dik:

— Bana bak Belma, dedi. Bundan sonra üniversite filan yok. Evde oturacaksın. İlk kısmetin çıkınca hemen evlenip gideceksin. Yüksel'i de sırasında eline üşenmeyen sert bir ustanın yanına vereceğim. Artık sokaklarda sürtmeye, onunla bununla dolaşmaya paydos.

Belma şaşırmıştı:

— Kuzum Allah'ını seversen bizim aile hayatımıza karışma hakkını size kim veriyor? dedi.

Ali Bey:

Belma, Yüksel, dedi. Sen oku, ben de âmin diyeyim.

— Ben Nesrin Hanımla evleneceğim, dedi.

Belma afalladı. Annesine haykırdı:

— Doğru mu anne?

Kadın cevap vermedi. Ali Bey:

— İşte bu kadar, dedi Ya aklınızı başınıza toplayıp sesinizi keser, insan gibi otursunuz, yahut da bahçedeki sokak köpeği gibi defolup gidersiniz.

Belma dişlerini sıkarak:

— Benim burada kalmaya hakkım yok, dedi. Fakat Ahmet Beyden ne kaldıysa yarısı Yüksel'indir.

Ali Bey:

— Nesrin Hanım onun velisidir, dedi.

Belma:

— Böyle şaşkın bir kadının veliliğini kabul ettirmeyeceğim. Onun dayısı var. Şimdi ben oraya gidiyorum, dedi.

Nesrin Hanım ayağa kalktı:

— Rica ederim Ali Bey, dedi. Daha fazla münakaşaya dayanacak halim yok. Bir başka gün konuşuruz.

— O halde müsaadenizle hanımefendi.

Ali Bey çekilip gitti. O zaman Belma bir koltuğa yığılan annesine sordu:

— Bu herifle sahiden evlenecek misin anne?

Nesrin Hanım:

— Benim uğraşacak, üzülecek halim yok, dedi. Bana evlenme teklifi yaptı. Pek fena bir adam değil.

— Kimin nesi olduğunu biliyor musun?

— Daha ortada bir şey yok.

— Demek aklından bunu geçirdin?

— Bana daha fazla şey sorma.

— Nasıl sormam anne. Ahmet Bey öleli ne oldu ki? Onun özene bezene yaptırdığı bu eve, böyle senden para sızdırarak giyinen bir serseriyi mi alacaksın? Yüksel'le ben sokak köpeği miyiz? Bunu işitiyor, hiç itiraz etmiyorsun.

— Konuşacak halim yok Belma.

— Bu yaşa gelmiş kızınla konuşacak halin yok da, elin serserisi ile konuşmaktan çekinmiyorsun, öyle mi? O herif bir daha bu eve ayak atarsa, ben çıkar giderim anne. Bunu hiç unutma. Beni Üniversiteden ayıracak, rastgele bir kocaya verip başından defedecek, Yüksel'i de liseden alıp eline üşenmeyen bir ustanın yanına verecek. Kendisi de Ahmet Beyin evine yan gelip kurulacak ha!.. Allah senin aklını başından almış anne. Buna ne ben razıyım, ne de Yüksel!

Bayram böylece bize zehir oldu. Sağdan soldan gelen birkaç komşuya çıkmak zoru olmasa Nesrin Hanım yatağından kalkmayacaktı.

Aklı başında bir iki komşu aynı fikirdeydi:

— Hanımefendi, bu bayram günlerinde böyle şey konuşmak istemezdim. Size akıl öğretmek haddimiz değil, ama şu Ali Bey hakkında bir soruşturma yapsanız sonradan pişman olmazsınız.

Nesrin Hanım:

— Ortada bir şey yok efendim, diyordu.

Misafirler de:

— Belki sizce böyle, fakat Ali Bey sağda solda sizinle evleneceğini yayıp duruyor.

Tatile girmiştik. Ben artık lise ikideydim. Belma daha imtihanlarıyla meşgul oluyordu.

Sırasında Nesrin Hanıma kendi elimle ilacını verdim. Bir kaç defa mutfakta ona yardım ettim.

İyi olduğu sırada bana anlatıyordu:

— Yüksel, ilk defa evlendiğim adam sarhoşun biriydi. On altı yıl onun kahrını çektim, sonra dul kaldım. Babanla evlendiğim zaman gerçi sıkıntı çekmedim, ama biliyorsun ki, o ilk eşini hiç unutmadı. Onun resmini başımıza asmaktan geri kalmadı. Anlayış gösterdim, ama insanların sevmeye, sevilmeye ihtiyacı var. Dümdüz, tatsız bir hayat yaşadım. Daima bir misafir, bir yolcu gibi.

Onaltı yaşımda olduğum için bazı şeyleri çok iyi anlıyordum.

— Sana kimse engel olmaz Nesrin anne, dedim. Fakat bu adamın ilk işi bize hakaret etmek oldu. Ben bu kederli aylarımızda seni de yalnız bırakmamak için okuldan çıkar çıkmaz eve geliyorum. Bir iki defa fakir bir arkadaşımla konuşmam, bir iki defa dayıma gitmem suç mu? Ablama gelince, o çok dürüst bir kız. Hiçbir zaman şerefini lekelemez.

Bir iki defa Ali Bey geldi. Nesrin Hanım içeriye almadı. Onunla kapıda konuştu. Ben uzaktan uzağa bu adamın yaranmak için döktüğü dilden iğreniyordum.

Bir gün Nesrin Hanım bana:

— Benim Ali Beyle evlenmem seni üzer mi? dedi.

— Senin işine karışmaya hakkım yok Nesrin anne, dedim. Ama ben babamın kurduğu bu yuvaya Ali Bey yerleşirse çıkıp giderim.

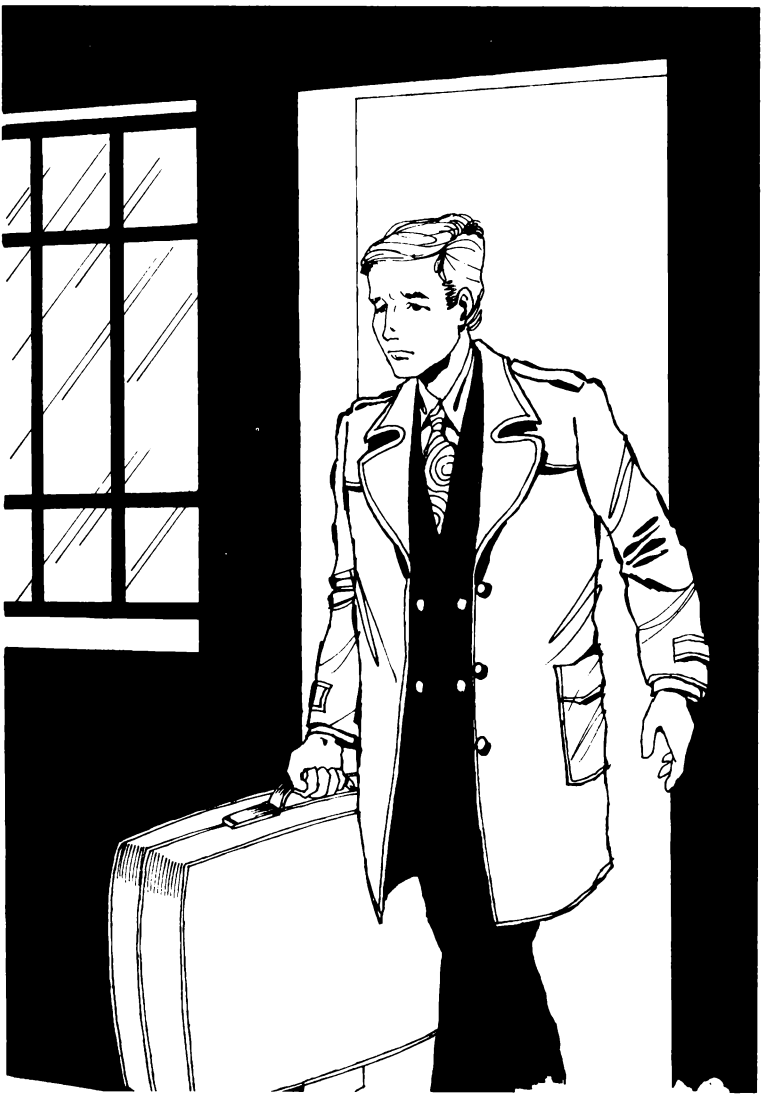
— Demek beni hiç sevmedin Yüksel?

— Seni sevdim Nesrin anne, ama onu sevemem.

— Yazıklar olsun Yüksel!

.....

Bu çekişmelerin sonu elbette kötüye varacaktı. Nihayet bir gün Ali Bey eve girerek beni kovdu. Onun sözü ile çıkıp gitmezdim, ama Nesrin Hanım odasına çekilmiş, bir şeye karışmamıştı.

Nihayet bir gün Ali Bey eve girerek beni kovdu.

Doğru dayımın evine gittim. Orada yalnız ihtiyar hala vardı. Beni istemiyerek apartmana aldı. Dayım yazlığa gitmiş. Hemen bir mektup yazdım. Bir pencere önünde caddeyi seyrederek beklemeye başladım. Zaman zaman babamı düşünerek ağlıyordum.

Tam on gün çok sıkıntılı bir yaşantıdan sonra dayımdan bir mektup geldi. Eşinin halasına şöyle yazıyordu:

"Halacığım, Yüksel'i bir yere gönderme. Mümkün olduğu kadar iyi bakın. Ben çabuk gelmeye gayret edeceğim"

Bu mektubu ihtiyar halaya ben okudum. Bir kaç gün sonra yengem geldi. Onu pek az tanırdım. Ama beni severdi. Hiç çekinmeden:

— Yüksel, dedi. Hiç üzülme, dayın gelince meseleyi halleder.

Aradan bir hafta geçti. Bir gece yarısı dayım geldi. Ertesi sabah kahvaltıdan sonra bana olup bitenleri sordu.

Hepsini anlattım. Dayım akıllı bir insandı.

— Nesrin Hanım ancak kırk beş, kırk altı yaşındadır, dedi. Hakikaten çok sıkıntı çekti. Evlenebilir. Ama kendisine uygun bir insanla. Ben şimdi gider, meseleyi anlarım, diye ayağa kalkan dayım gitti.

Bana sonradan anlattığına göre, dayım hemen evimize gitmiş. Kapıyı Nesrin Hanım açmış. Hasta gibiymiş. Aralarında şöyle bir konuşma olmuş.

— Nesrin Hanım çocuklar nerede?

— Beni yüz üstü bırakıp gittiler?

— Buna neden mecbur kaldılar.

— Bilmiyorum.

— Dava işi ne oldu?

— Öylece duruyor.

— Emekli maaşı bağlandı mı?

— Hayır. Muamelesi uzun sürermiş.

— Enişte öleli on ay oldu. Daha bir maaş bağlanmaz mıydı?

— Ben bu işleri bilmem Kenan Bey.

— Belma nerede?

— Ali Beyle kavga etti, gitti.

— Ali Bey sizin miras işlerinize mi bakıyor, yoksa evinize yerleşip kalmak mı istiyor?

— Hiçbir şey bilmiyorum.

— Nerede oturuyor bu adam?

— Arkamızdaki apartmanın bodrum katında.

Dayım evden çıkar, sokağı dolaşır, apartmana gider, kapıcıya sorar, kapıcı başını sallar:

— Beyefendi, yapılacak bir işiniz varsa ona vermeyiniz. Elini veren kolunu alamaz. Uçan kuşa borçludur.

— Nereden gelmiş bu adam?

— Dairelerden birinde odacıymış. Sonra bir emlâkçının yanında çalışmış. Onun bunun işlerini alır, yüzüne gözüne bulaştırır. Buraya gelenlere söz anlatmaktan ben usandım.

Dayım kapıcının odasında bekler. Bir iki saat sonra Ali Bey gelir. Dayım onun arkasından bodrum katındaki tek odalı daireye girer.

Aralarında sert bir tartışma olur. Dayım Nüfus kâğıtlarını ister, Ali Bey vermez. Dayım ona bir iki tokat patlatır. Benim nüfus kâğıdımı alır, fakat Nesrin Hanımınınkinin evlenme dairesinde olduğunu bildirir.

Dayım çıkınca da arkasından karakola giderek dayımı şikayet eder. Komiserle beraber eve gelirler. Salona girerler. Dayım meseleyi anlatır. Nesrin Hanımdan çektiği yirmi beş bin liradan söz eder. Komiser:

— Bana bak Ali, der. Uçan kuşa borçlusun. Dolandırma-

dığın insan kalmadı. Bütün mahalleli senden yaka silkiyor.

Ali Bey direnir:

— Ben Nesrin Hanımla evleneceğim, bütün borçlarımı ödeyeceğim.

Nesrin Hanım:

— Ben sizi iyi bir insan sanmıştım, der. Beni çocuklarımdan da ettiniz. Ben Yüksel'e hesap vermeye mecburum. Bugüne kadar yirmi beş bin lira aldınız benden. Sizin gibi dolandırıcı ile evleneceğimi de aklınızdan çıkarınız.

— Zaten ben seninle paran için evlenecektim. Senin gibi iki kocadan arta kalan karıyı ben ne yapayım?

Ali Beyin bu hakareti üzerine komiser:

— Ben seni yola getirmesini bilirim, der. Sana yarın öğle vaktine kadar müsaade. Hanımefendiden aldığın nüfus kâğıdını, öteki evrakı karakola getireceksin. Yoksa ben senden almasını bilirim.

Nesrin Hanım:

— Komiser Bey, der. Ben evde yalnızım. Bu adamdan korkuyorum.

— Sizin istirahate, tedaviye ihtiyacınız var hanımefendi. Beni dinlerseniz bir sağlık yurduna yatmalısınız.

Dayım da bunda ısrar eder. Nesrin Hanımı apar topar bir sağlık yurduna yatırırlar.

Dayım bunları anlatınca ben çok üzülmüştüm. Dayım:

— Komiserin bir düşüncesi var, dedi. Hele bekle bakalım.

– 10 –

Ali Beyin elinden nüfus kâğıdını ve yüz üstü bıraktığı evrakı aldılar. Bütün işler bir avukata verildi.

İşte bugünlerde dayımın evine bir telefon geldi. Dayım beni de alarak karakola götürdü. Komiser bizi gülerek

Tam eşyayı yüklenip çıkarken yakalandı.

karşıladı:

— Uzun uzadıya uğraşmaya ne lüzum var, dedi. Bu serseri herifin aklından geçenleri ben anlamıştım. Yandaki

komşuya tembih ettim. Ali'yi evin etrafında görünce bana haber versinler, diye. Dün gece eve girmiş. Hemen yanıma iki polis alarak koştum. Bir kaç halıyı pencereden bahçeye attı, sonra radyoyu, büfedeki birkaç kristal takımla elbiseleri bir bavula koymuş. Komşular da tetikte. Tam eşyayı yüklenip çıkarken yakaladık. Öylece merkeze, oradan da müdüriyete götürdük. Uyduracak bir şey bulamadı, benim eşyamdı, demez mi? Bavulu açtılar, kadın eşyası çıktı. Mahalleden böyle uygunsuz bir dolandırıcının hapse tıkılmasına hepimiz sevindik. Ne olduysa hanımefendinin yirmi beş bin lirasına oldu.

Ben oradan sağlık yurduna gittim. Nesrin Hanımı orada gördüm. Ellerimi tutarak:

— Yüksel, dedi. Beni yalnız bırakma yavrum. Evimize gidelim.

İsteğini başhekime söyledim:

— Sinirleri bozuk, dedi. Başka bir hastalığı yok. Gidebilir.

Nesrin Hanımı alıp eve götürdüm. Kapıdan girer girmez ağlamaya başladı.

— Ablanı bul Yüksel.

Belma son günlerde bana yüksek öğrenci yurdundan bahsetmişti. "Oraya giderim, Üniversiteyi bitirinceye kadar orada kalırım. Ara sıra gelirsin, görüşürüz," demişti. Adres de vermişti.

Ertesi gün dayımla yengem geldi. Nesrin Hanım:

— Allah kimseyi kötü insanlarla karşılaştırmasın, dedi. Kızımı başkalarıyla gezerken görmüş. Yüksek okula gidiyorum diye serseri çocuklarla geziyormuş. Bunları bana yeminlerle anlatıyor, sözde bana acıyordu. Kıyafetine, sözlerine bakarak onu insan sanmıştım.

Daha sonra da:

— Onunla evlenmeye gelince, dedi. Buna hiçbir zaman evet demedim. Daha kocamın acısı burnumun ucunda duruyor.

Onları orada bırakarak öğrenci yurduna gittim. Belma boynuma sarılarak beni öptü.

Belma öz kardeşim olsaydı onu bu kadar sevmezdim. Dürüst, hakikatli, kafası iyi çalışan bir kızdı. Beni baştan aşağıya süzerek:

— Bu halin ne? dedi.

— Ne var halimde?

— Hem zayıflamışsın, hem de üstün başın berbat.

— Eh, ne yaparsın, insan sokaklara düşünce böyle olur.

— Niye sokaklara düşüyorsun?

— Kovuldum ya.

— Kim kovdu? Annem olacak kadın mı?

— Hayır, öteki adam. Ali Bey.

— Onun sözüyle evden çıkılır mı?

— Ne bileyim, birden gücendim. İçimde bir kırıklık duydum. Bu biraz da gurur işi.

— Annem karşı gelmedi mi?

— Daha evvel yukarıya, odasına çekilmişti. Belki işi daha kötüye vardırmamak için çekildi, ama ben dayanamadım.

— Peki, ne yaptın?

— Dayımın evine gittim. O da seyahate çıkmış. Bir ihtiyar kadın var. Beni tanımadığı için almak istemedi. Bin güçlükle orada kaldım. Ama gündüzleri çıkıyor, kendime iş arıyordum.

— Sen ne iş yapabilirsin ki?

— Çıraklık.

— Doğru ama, hemen iş bulmak kolay mı?

— Ben de bulamadım işte. Sokak köpeği gibi kaldırımlarda dolaşmaya başladım. Ayaklarımın altı sızlayıncaya kadar, ne yapacağımı bilmeden geziyordum.

Belma dişlerini sıkarak:

— Sen beni unuttun mu? dedi. Benim eski babamdan kalan yetim maaşım yok mu. Hem de zavallı Ahmet babamın sağlığında bu aylıklara el sürmedim, bankaya yatırıyordum. Aldığım aylık yurt parasına, masraflarıma yetiyor, bankadakileri ne yapacağım. Ben senin ablan değil miyim? Yüzüme iki tokat vursaydın bu kadar üzülmezdim.

— Beni dinle abla, dedim. Aç ve açıkta değilim. Ama bana sokak köpeği dediler. Bu söz üstümde çok büyük etki yaptı. Sokak köpeği nasıl olur, nasıl yaşar? Bu şaşkınlık içinde içinde bir sokak köpeği hayatını yaşamayı istemiş olmalıyım.

— İsteyecek şey bulamadın mı?

— Beni anlaman lâzım Belma. Düşün bir kere, evin yok, yiyeceğin yok, sana sahip çıkan yok. Başı boş, ne olacağını ve ne yapacağını bilmeden dolaşıyorsun. Akşam olunca bitkin, perişan bir yere sığınıyorsun. Sonra haydi yine sokaklar.

Belma yüzüme dikkatle bakarak:

— Yüksel, dedi. Sen galiba keçileri kaçırdın?

Gülmedim, içimi çektim:

— Belma, dedim. Beni anla. Babam öldü. Sonra ana bildiğim kadın benim hakarete uğramama ses çıkarmadı. Boşaldım, yalnız kaldım. Bir sokak köpeği kadar yalnız. Haydi babam öldü?. Ama ötekine ne oldu. Ben karşı mı geldim? Ana gibi sevmedim mi onu?

Gözlerim dolmuştu. Belma:

— Beni anamdan büsbütün soğutuyorsun, dedi.

Başımı salladım:

— Ben kendi durumumu anlatıyorum, dedim. Ama işin iç yüzü böyle değildi. Nesrin Hanım perişan, ne yapacağını şaşırmış bir kadındı. Münakaşaya gücü yoktu. Çarpıntısı tutuyor, tıkanıyordu. Vicdansız bir herif başına dert olmuştu.

Belma sabırsızlıkla:

— Evlensin bakalım onunla, dedi.

— Annen bunu hiçbir zaman yapamazdı ve yapmaz da dedim. Onun hasta olduğunu düşün. Sonra saf bir kadın. Senin haşarılığın, benim avareliğim için söylenen boş sözlere de inandı. Biz ona yardımcı olacağımıza, onu sırasında azarladık. Büsbütün ne yapacağını şaşırdı.

— Şimdi onu bana karşı koruma.

— Korurum Belma. Babamla birlikte yaşadığı kadar nasıl uysal, nasıl mazlum bir kadın olduğunu düşün. O da hayatında tam bir mutluluğa erişmemiş. İlk eşinden hakaret görmüş. Sonra bizim eve gelince hemen hemen benim annemle birlikte yaşadı. Babama karşı anlayış gösterdi.

Belma:

— Onu bırak da, sen şu sokak köpeğini anlat, dedi. Bari birkaç çöp tenekesi devirip yiyecek arasaydın.

İçimi çektim:

— Ben bunu yapmadım, ama o zavallı köpeklerin bir şeyler bulabilmek için çöp tenekelerini devirdiklerini, ama sopalarla, taşlarla kovalandıklarını gördüm. Cebimde bir tek ellilik yoktu ki, onlardan birine bir simit alayım da yemesini seyredeyim.

Öğrenci yurdunun sokağa karşı daracık bir bahçesi vardı. Oradaki bir iki ağaç güneşe hasret olduğu için büyüyememiş, serpilememişlerdi. Tahta bir sıranın boyaları dökülmüş, bacakları insanı çekemiyecek kadar çarpılmıştı.

İki üvey kardeş bu sıraya oturdu. Düşmemek için tetik-

te duruyorduk. Belma:

— Bitti mi? dedi.

— Hayır, dedim. Sana duygularımı anlatamıyorum. Ama içimde çok şey var. Babamın sağlığındaki yaşantımızı, hele o ev yapılırken nasıl sevindiğimizi, heyecanlandığımızı düşünüyorum. Belki o zaman çok mutlu olduğumuzu anlıyamıyorduk. İnsan ancak elindekini kaçırınca kaybettiği evin değerini anlıyor. Zavallı babam.

— Başlama şimdi. Ben iki baba birden kaybettim. Ahmet babamı kendi babamdan çok severdim.

İki üvey kardeş bu kanepeye oturduk.

— Peki, sen burada nasıl yaşıyorsun?

Belma:

— Tatsız, dedi. Memleketin her yanından gelmiş bir yığın arkadaş var. Bir odada beş altı kız oturuyoruz. Bir yataklık, bir elbise dolabı, karyolanın altında bir bavul. İşte hepsi bu. Kızların çoğu işin kolayını bulmuşlar. Ya roman okur, ya üçü beşi birleşerek olmadık şeyler konuşurlar. Kimi memleketine mektup yazar. Şarkı söyleyenler bile var. Benim için en rahat zaman kızların uyudukları saatler. Ortalığa bir sessizlik çöküyor. Ara sıra kızlardan biri sayıklıyor, yahut da hafifçe horluyor. Ama insan kendisini düşünecek sessizliği buluyor. Sonra sen de başına çek yorganı, yalnız, kimsesiz uyu.

–11–

Belma ile epeyce dertleştik. Kız öğrenci yurdunda ne için geldiğimi unutmuştum. Nihayet o:

— Şimdi dayının yanına mı gideceksin? dedi.

— Hayır, dedim. Eve gideceğim.

— Hangi eve?

— İşte bizim evimize.

— Peki ama, oraya nasıl döneceksin.

— Ben oradayım zaten.

— Annen ne yapıyor?

Belma, annem demiyordu. Nesrin Hanıma iyice kızgındı. Onun inadını bildiğim için acındırmak istedim:

— Dayım işe el koydu. Önce o herifi kovaladı. Üstelik evi soymaya kalkıştı. Yakaladılar, götürdüler. Zaten dolandırıcılığı meşhurmuş. Barındığı evden de attılar. Nesrin Hanıma gelince, o kendi kendisini idare edemiyecek kadar bitkindi. Doktor lüzum gördü. Onu sağlık yurduna yatır-

dık.

— Sağlık yurduna mı?

— Evet. Orada birkaç gün kaldı. Bana eve gidelim diye yalvardı. Doktor izin verdi. Eve girer girmez ağlamaya başladı. Her yerde seni arıyordu. Odana kadar çıktı. Ablanı bul, diye yalvardı bana:

— Bana ihtiyacı yok onun.

Belma'nın ellerini tuttum:

— Anneni bu hâlde bırakamazsın, dedim. Sinirleri çok bozuk. Zaten hekim üzülmemesini istiyor. Haydi gidelim abla, o senin öz annen. Hiçbir zaman sana bir kötülükte bulunmadı. Onu da kaybedersek hayatımız büsbütün yıkılır.

Belma:

— Senin hatırın için gideceğim, dedi. Biraz bekle, idareye işi anlatayım. Annem rahatsızlanmış derim.

Belma içeriye girdi. Biraz sonra elinde küçük valizle geldi. Başına bir eşarp bağlamış, pardesüsünü de koluna almıştı.

Hava kararırken evin önüne vardık. Bahçeye girdik. Evin içi aydınlıktı, elektrikler yanıyordu. Zili çaldım, kapı açıldı. Fakat içeriye girince kapıyı açanı göremedik.

Belma hayretle etrafına bakındı. Aralık kapısından yemek odasında sofranın hazırlanmış olduğu görülüyordu.

Belma elindekileri bırakarak salona doğru yürüdü. Salon karanlıktı. Belma bana:

— Yukarıya mı çıktı dersin? dedi.

— Zannetmem, dedim.

Belma salonun elektriğini yaktı. Orada, babamın, Nebile annemin resimlerini asılı olduğu duvara rastlayan kanepede Nesrin Hanım yumulmuş, ufalmış, elleri yüzünde otu-

ruyordu. Yanına yaklaştığımız zaman hıçkırıklarla tıkana tıkana ağladığını duyduk.

Belma:

— Sen çıldırdın mı anne? diye bağırdı. Aklını başına al.

Sen çıldırdın mı anne? Aklını başına al!

Nesrin Hanım:

— Kızım, kızım, Belmacığım, diye yalvarır gibi inledi.

Birden Belma'ya sarılmıştı. Belma onun kucaklamasına karşılık verirken, azarlıyordu:

— Ne var ortada, sel gider kum kalır. Yeter artık üzüntüler.

Nesrin Hanım:

— Gel, sen de gel Yüksel, dedi. Şimdi baban dirilmiş gibi geldi bana. Gel oğlum, gel Yüksel'ciğim!..

Beni de kolları arasına aldı. Sıkacak gücü yoktu, ama onu biz ayakta tutuyorduk. Zaten eter kokuyordu.

Belma kendini toplayıp:

— Başımıza iş çıkarma, dedi. Gel yüzünü yıkayalım, sonra yemek yeriz.

Nesrin Hanım:

— Beni dinle kızım, dedi. Gitmeye kalkma. Çok rica ederim Belma, gitmeye kalkma. Benim sana ne zararım var?

Belma:

— Nereye gidecekmişim, dedi. Haydi yemeğe.

Nesrin Hanım, hem ağladığı, hem sevindiği için tıkanmıştı. Önünde yemek dururken bir ekmek parçasını kemiriyordu.

Yemekten sonra içini çekti:

— Yüksel, dedi. O serseri adam Karabaşı kovdu. Hiç biriniz ortada olmayınca hayvancık kaçıp gitti. Baban onu ne kadar severdi. Son zamanlarda, şu sedirin üzerinde yatarken hayvancık ellerini duvara dayar, pencereye bakar, babana yakın olmaya çalışırdı.

— Köpekler sadık hayvanlardır, dedim. Bir gün kalkar gelir. Şimdiye kadar gelmediyse muhakkak birisi onu bağ-

layıp evine alıştırmaya çalışıyordur. Kurtulur kurtulmaz gelir.

— İnşallah gelir Yüksel.

Karabaşı hepimiz düşünüyor, arıyorduk Nesrin Hanım elinde yemek kabı ile her akşam bahçeye çıkıyor, sokağa doğru:

— Karabaş, Karabaş diye sesleniyordu.

Karabaş ortada yoktu. Kadıncağız başka köpekler yesin diye yemek kabını bir köşeye döküyor ve mahzun mahzun içeriye giriyordu.

Mahallede, daha sonra uzaklarda ben de Karabaşı aramaya başladım. Boş zamanlarımda sokakları dolaşıyor, daha uzaklara gidiyor, gözlerimle aradığım yetmiyormuş gibi, gelip geçenlere soruyordum:

— Affedersiniz, başının yarısı kara, yarısı beyaz, bir kulağının ucu beyaz, sırtında siyah paftaları olan beyaz bir köpek gördünüz mü?

Sorduğum adamlar yüzüme şaşkınlıkla bakıyor cevap bile vermiyorlardı.

Aradan iki hafta geçmişti. Dayımın tuttuğu avukat, annemin maaş işini çabucak yaptırmıştı. Birikmiş aylıklar avans olarak verildi. Nesrin Hanım bu parayı alınca ağladı.

Zaten pek paraya ihtiyacımız yoktu. Arka apartmandan alınan kira, masraflarımızı fazlasıyla karşılıyordu.

Biz bu işlerle uğraşırken haber aldık ki, hırsızlık suçundan cezaevinde kapatılan Ali Bey, bir yolunu bulup oradan kaçmış, fakat iki gün sonra yakalanıp, cezasını arttırılarak uzaktaki bir vilayet hapishanesine sürülmüş.

Bir akşam yemeğimizi yemiş, salonda oturuyorduk. Okullar açılmış, sonbahar iyice başlamıştı. Belma ile ben ders çalışıyorduk. Nesrin Hanım elindeki yün örgüyü tamamlamaya çalışıyordu.

Birden başını kaldırarak:

— Bir köpek sesi var, dedi.

Belma:

— Aman anne, dedi. Köpekten çok ne var. Hepsinin sesi birbirine benzer.

Belma ile yine derse dalıyorduk ki, Nesrin Hanım:

— Dinlesenize, dedi.

Ben kalktım. Bahçe kapısını açtım. Nesrin Hanım arkamdan gelmişti. Belma içeriden seslendi:

— Arkana bir şey al anne, başıma iş çıkarma.

Uzaktan, bahçenin sokağa açılan kapısının önünde bir köpek mızıklanması var gibiydi. Sonra tırnakla sürtünür gibi sesler çıkarıyordu.

Karanlığa doğru:

— Karabaş, diye seslendim.

Bana bir uluma cevap verdi.

Nesrin Hanım:

— Vallahi onun sesi, dedi.

Merdivenleri inerek bahçeye çıktım. Sokak kapısını açtım. Karabaş yerlerde yuvarlanarak, boyumca sıçrayarak sesler çıkarmaya başladı. Ağlıyor mu, gülüyor mu belli değil.

Onu içeriye aldık. Nesrin Hanım hemen yemek getirdi, bir kap da su koydu. Hayvan sevinçten yemek yemiyordu. Bir lokma alıyor, dilini suya sokuyor, tekrar üzerimize atılıyordu.

Boynundaki kirli ve kopuk ipi çıkarttık.

Haftada iki defa yıkadığımız, tüylerini fırçalayıp tarağımız hayvan, iyice kirlenmişti. Nesrin Hanım:

— Ah Yüksel, dedi. Babacığın sağ olsaydı şimdi ne ka-

dar sevinirdi, değil mi?

İki lâkırdıda bir babamı hatırlıyordu.

Ben yaşantımızı, evimizi, babamı anlatan hikâyeme (Sokak Köpeği) adını Karabaş'ın yüzünden koydum. Sokak köpekleri, bu zavallı yaratıklar, benimsedikleri mahallede sahipsiz, yersiz, kimsesiz yaşarlar. Ama onların da bir kapıya, kendilerini koruyacak insanlara ihtiyaçları vardır. Onların, eğer varsa, sahiplerine olan sevgileri gözlerininin içinde pırıl pırıl yanar.

Karabaş da bir sokak köpeği idi. Ama o bizimle, benimsediği evimizde yaşadı.

-SON-

9

KEMALETTİN TUĞCU

1902 - 1996

Sevgili Çocuklar,

Hepinizin çok iyi tanıdığı Kemalettin Tuğcu'dan kitaplığınıza yeni kitaplar kazandırmaya devam ediyoruz.

Usta ve kıvrak kalemiyle Türk çocuklarına ömrünü ve gönlünü veren Kemalettin Tuğcu'nun şimdiye kadar hiçbir yerde yayınlanmamış bu güzel eserini de zevkle okuyacağınızdan eminiz.

Kemalettin Tuğcu Serisi (50 Kitap)

1-Kuklacı (100 TEMEL ESER)
2-Bir Garip Kızcağız
3-Babam ve Ben
4-Yetimler Güzeli
5-Dilenci Baba
6-Kuyulu Bahçe
7-Annelerin Çilesi
8-Yetim Ali
9-Sokak Köpeği
10-Dağdaki Yabancı
11-Deniz Kızı
12-Benim Annem
13-Küçük Serseri
14-Şeytan Çocuk
15-Yılanlı Bağ
16-Bu Çocuk Kimin?
17-Cambazın Kızı
18-Toprak Adamları
19-Köyde Unutulanlar
20-Sütannem Nazlı
21-Süt Kardeşler
22-Babasızlar
23-Köyden Gelen Kız
24-Kız Evlat
25-Küçük Bey
26-Baba Evi
27-Balıkçının Kızı
28-Küçük Hanım
29-Güllü Bahçe
30-Tanrı Misafiri
31-Bir Dağ Masalı
32-Doğduğum Ev
33-Küçük Erkek
34-Satılan Çocuk
35-Büyüklerin Günahı
36-Hacı Baba
37-Annemin Hikâyesi
38-El Kapısı
39-Köydeki Arkadaşım
40-Çocuk İhtiyar
41-Sokaktan Gelen Çocuk
42-Can Yoldaşları
43-Küçük İşportacı
44-Eskicinin Köpeği
45-Çocukluk Arkadaşım
46-Ana Kucağı
47-Kırk Ev Kedisi
48-Kartal Yuvası
49-Karakaçan
50-Devlet Kuşu

ISBN: 978-9753810036
9 789753 810036

DAMLA YAYINEVİ®

Tel: 0212 514 28 28
Faks: 0212 528 24 01

www.damlaegitim.com